

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

45. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

11. LISTOPADU 2007

Z obsahu:

Svatý Ambrož Milánský

Katecheze
Benedikta XVI.
při generální audienci
24. října 2007
- strana 2 -

Napoleon v Itálii

Pier Luigi Giuducci
- strana 4 -

Setkání s paterem

Ljubem (3)

Závěrečná část promluvy
P. Ljuba Kurtoviče
k italským poutníkům
v Medjugorje
- strana 5 -

Kříž dává smysl našemu životu

Kříž, znamení obtíží
každodenního života
- strana 6 -

Tříkrát odsouzen k smrti

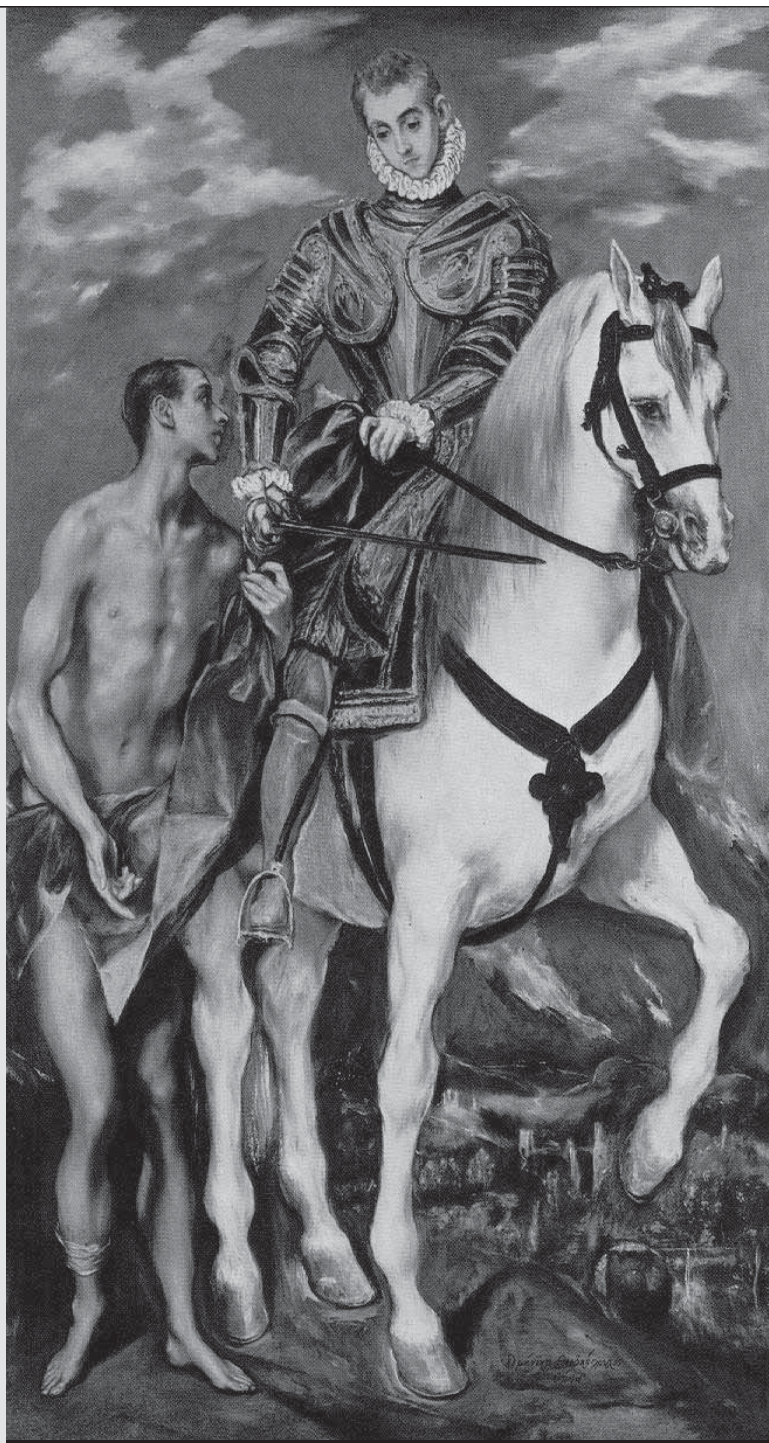
Pohnuté životní osudy
emeritního minského
arcibiskupa kardinála
Kazimierze Świąteka
- strana 8 -

„Nechej mě zazpívat si ještě jednu písničku!“

Urs Keusch
- strana 9 -

„Důvěřuji své lásce“

Bernhard Meuser -
dokončení
- strana 10 -

El Greco: Svatý Martin

Svatý biskup Ambrož, o kterém budu mluvit dnes, zemřel v Miláně v noci ze 3. na 4. dubna 397. Bylo to na úsvitu Bílé soboty. Den předtím kolem 5. hodiny odpoledne se začal modlit, položen na lůžku s rukama roztaženými do podoby kříže. Účastnil se tak svatého velikonočního tridevní, smrti a zmrtvýchvstání Páně. „Viděli jsme, jak pohyboval svý-

mi rty,“ dosvědčuje Pavlín, věrný jáhen, který na výzvu sv. Augustina napsal jeho *Život*, „ale neslyšeli jsme jeho hlas.“ V jednom okamžiku se zdálo, že se situace začíná zhoršovat. Honorát, biskup z Vercelli, který přišel, aby Ambroži asistoval, a spal o poschodí výše, byl probuzen hlasem, který mu opakoval: „Rychle vstaň, Ambrož umírá...“ „Honorát rychle sestoupil,“ pokračuje Pavlín, „a podal světcí Tělo Páně. Jakmile ho Ambrož požil a spolkl, vydechl svého ducha a nesl tak v sobě dobré viaticum. Tak jeho duše, posílněná silou pokrmu, raduje se nyní ze společnosti andělů“ (*Vita* 47). Onen Velký pátek r. 397 vyjadřovaly roztažené ruce umírajícího Ambrože mystickou účast na smrti a zmrtvýchvstání Páně. Byla to jeho poslední katecheze: v mlčení slov hovořil ještě svědectvím života.

Když Ambrož zemřel, nebyl stár. Neměl ještě ani šedesát let, neboť se narodil roku 340 v Trevíru, kde byl jeho otec prefektem Galie. Byla to křesťanská rodina. Po smrti otce ho matka přivedla do Říma, když byl ještě chlapec, a připravovala ho na civilní kariéru tím, že mu zajistila dobré řečnické a právnícké vzdělání. Kolem roku 370 byl pověřen, aby spravoval provincie Emilia a Liguria se sídlem v Miláně. Právě tam vzplála bitva mezi pravověr-

Svatý Ambrož Milánský

nými a ariány. Ambrož zasahoval, aby uklidnil duše zneprátených frakcí, a jeho autorita byla tak velká, že i když byl prostý katechumen, lid ho proklamoval za biskupa.

Autorita i píle

Až do té chvíle byl Ambrož nejvyšším úředníkem císařství v severní Itálii. Velmi dobře kulturně připraven, ale nevybaven znalostí Písma, dal se nový biskup ihned do studia. Naučil se znát a komentovat Bibli z děl Origena, nesporného mistra „alexandrijské školy“. Tím způsobem přenesl Ambrož do latinského prostředí meditace o Pis-

mu, které zahájily na Západe praxi lectio divina. Metoda lectio se stala pro Ambrože rozhodující v jeho kázáních i spisech, které tryskaly přesně z modlitby naslouchající Božímu slovu. Slavný úvod jedné ambroziánské katecheze výtečně demonstruje, jak svatý biskup aplikoval Starý zákon na křesťanský život: „Když se četly dějiny patriarchů a maximy Přísloví, každý den jsme hovořili o morálce,“ říká milánský biskup svým katechumenům a novokřtěncům, „abyste si, jimi formováni a poučení, zvykli vstupovat na cestu Otců a následovat cestu poslušnosti k Božím příkázáním“

Editorial

Izraelský národ se i poté, co si po vzoru okolních národů vyzádal jako svou státní formu království, zachoval svým způsobem teokratický charakter. Jeho nejvyšší institucí a symbolem jeho státnosti a suverenity zůstával jeruzalémský chrám. A přece ani tento národ, ačkoli si ho v průběhu jeho dějin vychovával sám Bůh, nezůstal ušetřen těch, kteří propadli tomu, čemu v současné době říkáme skepticismus a agnosticismus. A nebyli to jen nějakí odpadlíci nebo disidentští jednotlivci, ale celá jedna z vládnoucích stran, ze které se rekrutovali nejvyšší náboženští představitelé včetně velekněží. Byli to saduceové, kteří nevěřili prorokům, nevěřili v posmrtný život, nevěřili v existenci andělů, chytli se jen Mojžíšových obřadních předpisů, aby na nich ukazovali svou neomylnost a suverenitu a svou aristokratickou nadřazenost. Pán jim to otevřeně vyčítal. Saduceové se cítili Ježíšovými řeči velmi dotčeni, ale ke změně smýšlení je to nepřivedlo. V evangeliu čteme o obrácení velkých hříš-

níků, jako byli lichváři a podvodníci, prostitutky i vrah, ale o obrácení pyšných agnostiků se zde nedočteme. Je vlastností nevěřících, že si svou skepsi nenechávají pro sebe, ale jak vidíme z dnešní epizody, tropí si rádi posměch z těch, kteří neporušenou víru zachovávají. Otázky, které saduceové Pánu veřejně kladli, nelze nazvat jinak než drzým a neomaleným výsměchem. Kdyby si saduceové dali alespoň tolik práce, kolik vynakládali na vymýšlení svých „chytáků“, a snažili se poctivě domyslet, jak tomu vlastně bude s životem po smrti, mohli vykonat alespoň nárok ze své agnostické skepse, která ve svém důsledku vlastně znamená konec všeho náboženství. Skepse a nevěra se tedy nezrodily teprve v hlavách sebevědomých osvícenských myslitelů a filozofů, ale provází víru v Boha od pradávna. Také duchovní, kteří sami nevěří v to, co by měli vlastně svým stavem reprezentovat, mají své předchůdce už ve Starém zákoně.

-ls-

(*I misteri* 1,1). Jinými slovy, novokřtěnci a katechumeni, podle úsudku biskupa, když se naučili umění dobře žít, mohli se nyní pokládat za připravené pro velká Kristova tajemství. Tak je Ambrožovo kázání – které představuje nosné jádro jeho nesmírného literárního díla – součástí četby svatých knih („Patriarchů“, tj. historických knih, a „Přísloví“, tedy mudroslovných knih), aby byl život ve shodě s Božím zjevením.

Kazatel nikoliv povrchní

Je zřejmé, že osobní svědectví kazatele a vzorná úroveň křesťanského společenství podmiňují účinnost kázání. Z tohoto hlediska je významná jedna pasáž z *Vyznání* svatého Augustina. Ten přišel do Milána jako profesor rétoriky; byl tedy skeptik, nikoliv křesťan. Hledal, ale nebyl schopen najít skutečnou křesťanskou pravdu. To, co pohnulo srdcem mladého afrického řečníka, skeptického a bezradného, a přimělo ho k definitivnímu obrácení, nebyly ani tak krásné Ambrožovy homilie (i když je velice oceňoval). Bylo to spíše svědectví biskupa a milánské církve, která se modlila a zpívala – sjednocená jako jedno tělo. Církev, schopná odolávat mocnému císaři a jeho matce, kteří se vrátili v prvních dnech roku 386 se záměrem zabavit kultovní objekt pro obřady ariánů. V budově, která měla být zabavena – vypravuje Augustin – „zbožný lid bděl připravený za svého biskupa i zemřít“. Toto svědectví *Vyznání* je drahocenné, protože zaznamenalo, co se odehrálo v nitru Augustina, který pokračuje: „Také my, i když duchovně ještě vlažní, jsme byli zúčastněni na vzrušení všeho lidu“ (*Vyznání* 9,7).

Podle života a příkladu biskupa Ambrože se Augustin naučil věřit a kázat. Můžeme se odvolat na slavnou Afričanovu řeč, která si zasloužila, aby byla citována o několik staletí později v Konstituci *Dei Verbum* v odst. 25 – že

Pokračování na str. 9

Doba velkého soužení

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Bůh je Bohem živých.

Úryvek z 2. knihy makabejské, který uslyšíš v prvním čtení, tě jistě natolik zaujme, že si přečteš pozorně celou sedmou kapitolu o mučednictví sedmi bratrů a jejich statečné matky. Je to velká a povzbuzující lekce o věrnosti lidí plných víry.

Ale současně je to výmluvná lekce o věrnosti Nejvyššího, který nikdy neopustí ty, kteří mu důvěřují. Připrav se modlitbou k Duchu Svatému, aby tě v dnešním setkání se svým slovem naučil, kde máš čerpat sílu pro čas zkoušek, které neodvratně nadcházejí.

I dnes je pro tebe velmi aktuální a užitečné setkat se zblízka se starozákonním Božím lidem právě v situaci, kdy je všem zřejmé, že nastává doba velkého soužení⁽¹⁾. Nepokládej takovou dobu za něco spíše výjimečného. I v přítomné době je mnoho míst, kde křesťané vydávají o Kristu svědectví svou vlastní krví. Doba soužení je ve skutečnosti nejvlastnější dobou putující Církve. Buď proto vždy připraven, neboť nevíš, kdy ten čas nastane⁽²⁾.

Svou přízeň vůči těm, které si vyvolil, neprojevuje Bůh tím, že je hýčká, ale tak, že je očisťuje a přivádí stále blíže k sobě. To, čemu často říkáme „trest“, je ve skutečnosti důmyslná cesta Boží lásky, která není ke zkáze, ale k výchově. Bůh neoddaluje milosrdenství, vychovává svůj lid neštěstími, ale neopouští ho.⁽³⁾

Je to vzácná příležitost být u toho, když starozákonní Boží vyvolení trpí a umírají pro svého Pána. Buď za ni proto vděčný. Není to jistě příjemná podívaná. Ale jestliže je pro tebe těžko snesitelné dívat se, jak královi katani nelidsky trýzní věrné Makabejské, co říci o nich samých, když musí tuto hrůzu sledovat s vědomím, že za chvíli sami podstoupí stejná, ne-li těžší muka?

Pro tebe je nepochopitelné, jak může člověk člověku působit tolik trýzně. Pro Boží nepřátele je nepochopitelné, kde se v jejich obětech bere tolik statečnosti, trpělivosti a odevzdanosti, s jakou přijímají svou krutou a pozvolnou smrt. Hrdinství umírající matky, která již předtím sedmkrát prožila smrt spolu se svými dětmi, přivádí bezcitné a nenávislné katy doslova k zuřivosti. I jim se stalo zřejmé, že se tu musí dít něco lidsky nepochopitelného.

Odkud se bere v těchto mučednicích tak neuvěřitelná síla a solidarita? Především je to důvěryplné vědomí vlastní hříšnosti: *My trpíme za své hříchy, ale i když se Hospodin nakrátko rozhněval, opět se smiluje nad svými služebníky.*⁽⁴⁾ Není to i pro tebe dostatečnou odpověď, kdykoliv se ti do duše vkrádá vyčítavá otázka, proč musí nastat doba utrpení?

Druhým zdrojem síly pro tuto statečnou rodinu je velkodušná láska a ochota obětovat sebe za záchranu těch druhých: *Já stejně jako bratři vydávám tělo za zákony otců a prosím Boha, aby se brzy smiloval nad národem. Kéž se u mne a u mých bratří zastaví hněv Všemohoucího, který spravedlivě vzplnul proti našemu lidu.*⁽⁵⁾ Buď vděčný Hospodinu za tento obdivuhodný příklad, který je současně předobrazem nejvyšší oběti Božího Syna. Nemáš jako Kristův učedník všechny důvody nezůstávat jen u obdivu nad postojem mučedníků, kteří sami Ježíše dosud ani nepoznali?

Ale nejsilnější oporou těchto statečných je pevná a nezlomná víra, že nejvyšší Pán a Stvořitel neopouští své věrné, protože sám je věrný a plní svoje zaslíbení. Bůh ti vždy dává dostatečnou sílu snášet to, co přijímáš z jeho ruky. Katovo dílo jen nakrátko rozdělí ty, kteří jsou navěky spojeni k životu v Bohu: *Mojí bratři strpěli krátká muka, ale nyní podle Boží smlouvy prožívají věčný život.*⁽⁶⁾ Pevná víra ve vzkříšení a věčný život zásadně mění pohled na časná utrpení. Osvoj si slova druhého ze sedmi popravených: *Bereš mi přítomný život, ale Král vesmíru nás vzkřísí k životu novému a věčnému, protože jsme zemřeli za Jeho Zákon.*

Nám však se dostalo té milosti, že máme svou sílu v Pánu Ježíši Kristu, kterého tito židé teprve očekávali. On je ten, který tě předešel do místa vzkříšení po cestě největšího utrpení, protože tě miloval a ve své dobrotě ti dal útěchu, která nikdy nepomine, a radostnou naději. Jít jeho královskou cestou není pro tebe nikdy trest, ale nejvyšší dar. S tím přesvědčením se dívej vstříci i největšímu utrpení. *Pán je věrný a on tě bude sílit a chránit od zlého, neboť jen jedno je zlé: zradit a opustit Boha živých a propadnout tak nenapravitelné smrti.*

Pros Ducha Svatého, aby řídil tvé kroky *k Boží lásce a k tomu, abys byl trpělivý tak, jako Kristus.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ 2 Mak 6,9; ⁽²⁾ srov. tamt. 13,34; ⁽³⁾ tamt. 6,17;

⁽⁴⁾ tamt. 7,2; ⁽⁵⁾ tamt. 38; ⁽⁶⁾ tamt. 36

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Mak 7,1–2,9–14

Přihodilo se, že zajali sedm bratrů s jejich matkou. Král je dal mrskat biči a volskými řemeny, aby je přinutil jíst zakázané vepřové maso.

Jeden z nich, který se stal jejich mluvčím, řekl: „Co se nás ptáš a o čem se chceš od nás poučit? Jsme odhodláni spíše zemřít než překročit (božské) zákony otců.“

Druhý však v poslední chvíli řekl: „Ničemo, bereš nám přítomný život, ale král všehomíra vzkřísí nás k věčnému životu, protože umíráme za jeho zákony.“

Po něm byl týrán třetí. Když ho požádali, hned vyplázl jazyk (který mu chtěli uříznout), nebojácně vztáhl ruce (na oheň) a neohroženě řekl: „Dostal jsem je z nebe, ale kvůli Božím zákonům se o ně nestarám a doufám, že je znovu od něho obdržím.“ Sám král a jeho družina zaslali nad duševní silou jinocha, který se vůbec nestaral o bolesti. Když zemřel, dali se do stejného mučení a týrání čtvrtého, který krátce před smrtí řekl: „Je dobré být poslán na smrt od lidí, když můžeme doufat od Boha, že znovu budeme od něho vzkříšeni. Pro tebe však vzkříšení k životu nebude!“

2. čtení – 2 Sol 2,16–3,5

Bratři! Náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec, který nás miloval a ve své dobrotě nám dal nepomíjející útěchu a radostnou naději – on sám ať vás potěší a utvrdí v každém dobrém činu i slovu.

Bratři, modlete se za nás, aby se Boží slovo dále šířilo a bylo přijímáno s úctou, jak je tomu i u vás, a abychom byli osvobozeni od lidí zvrácených a zlých, neboť věřit není dáno všem. Ale Pán je věrný: on vás bude sílit a chránit od zlého. Spoléháme na vás, že s pomocí Páně děláte a budete dělat, co vám nařizujeme. A Pán ať řídí vaše srdce k Boží lásce a k tomu, abyste byli trpěliví tak, jako byl Kristus.

Evangelium – Lk 20,27–38

K Ježíšovi přistoupilo několik saduceů, kteří tvrdí, že není vzkříšení, a otázali se ho: „Mistře, Mojžíš pro nás ustanovil: ‚Zemře-li někomu bratr, který měl manželku, ale byl bezdětný, ať si tu manželku vezme jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.‘ Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. Ženu si vzal druhý a třetí a stejně tak všech sedm, nezanechali však děti a zemřeli. Nakonec zemřela i ta žena. Kterému z nich bude tedy ta žena náležet při vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm!“

Pokračování na str. 15

Po okupaci Modeny, Boloně, Forlí a dalších měst papežského státu francouzskými oddíly, vedenými Napoleonem Bonapartem (1769–1821), bylo 23. června 1796 uzavřeno v Bologni příměří mezi Piem VI. (1775–1799) a Francouzskou republikou. Současně pokračovalo systematické a organizované loupění všech

Loreto

cenných předmětů evropského kulturního dědictví. Při tomto systematickém vykrádání využíval Napoleon „komisaře pro umění“, kteří byli pověřeni hodnocením předmětů a organizací jejich konfiskace a měli k dispozici kvalifikované seznamy a turistické průvodce. 7. ledna 1797 byla vyhlášena Zaalpská republika v Reggio Emilia a poprvé se nad Itálií objevila francouzská bílo-modro-červená trikolóra. Již za tři měsíce propukla nová nepřátelství a střety mezi papežskou armádou a Napoleonem. Papežské oddíly vedené Michelangelem Alexandrem Collim byly poraženy 2. února u řeky Senio. Tím pozbyla pohraniční území veškerou ochranu. To dovolilo Bonapartovi, aby 7. února vstoupil do Pesara a pokračoval v tažení směrem na Anconu, aby přinutil papeže vzdát se teritorií papežského státu.

Okupace Loreta

První napoleonské oddíly dorazily do Loreta již 9. února 1797. Jakmile sem vstoupily, ihned začalo loupění všech před-

mětů, které měly nějakou hodnotu. Toto plenění trvalo několik dnů. Z opovržení byl znevážen papežský znak. Místo zkřížených klíčů zaujaly zkřížené dělové hlavně. Oddíly kradly zlaté a stříbrné předměty a obrazy. Pohřební vůz byl použit k přepravě válečné kořisti. Z papežského paláce bylo vykradeno prádlo, příbory, porcelán, křesla a křišťálové nádoby. Mezitím dorazil 10. února do Ancony Napoleon, kterého zde vítali ti, kteří ho pokládali za osvoboditele. Doslechl se, že obraz Panny Marie, uctíváný v katedrále svatého Cyriaka, zázračně pohybuje očima. Napoleon poručil, aby byl obraz donesen do paláce Trionfi, kde se ubytoval. Uznal obraz za krásný, ale zázrak neviděl. Prohlásil, že některá vyprávění jsou plodem fantazie a pověry. Na místo obrazu dal umístit svou podobiznu. Obraz Panny Marie dal přikrýt. 11. února do-

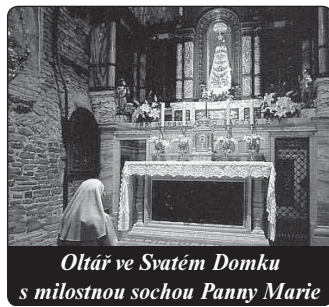
Napoleon překračuje Alpy (dobové zobrazení)

Napoleon v Itálii

razilo asi 2000 francouzských vojáků do Recanati.

Napoleon v Loretu

12. února se generalissimus odebral do Villa Crocette, aby určil datum svého vstupu do Loreta, které už nemělo k dispozici

Altář ve Svatém Domku s milostnou sochou Panny Marie

žádnou obranu. Přijal v rychlosti delegaci z radnice a Svatého Domku a vydal direktivy. 13. února 1797 k večeru vstoupil Bonaparte do města, doprovázen generály Victorem a Marmontem.

Při vstupu se stal terčem nezdařeného atentátu, protože ko-

houtek atentátníkovy zbraně se zasekl. Strhla se honička za tímto mužem. Došlo přitom ke zraněním a hmotným škodám. Napoleon však šel dále. Vstoupil do mariánské svatyně. Chtěl vidět poklad Svatého Domku. Jeho část však byla již dříve ukryta v Římě (a také v Terracíně pod ochranou anglického loďstva). Viditelně rozmrzelý dal sebrat zbytek včetně sochy Panny Marie, uctíváné zde ve Svatém Domku po celá staletí. Vojáci hodili sochu na vůz k ostatním předmětům, které měly být odvezeny do Paříže a zde uloženy jako symbol ignorance a pověry. Generál Marmont konfiskoval všechny peníze, které se mu podařilo najít.

Klíče Svatého Domku a další příhody

12. února 1797 vstoupili Francouzi do Maceraty. Napoleon se tam pak ubytoval v paláci Torri. Klíče od Svatého Domku vzal do své ochrany Don Giuseppe Taroni, pronapoleonský kanovník, který je uchoval ve svém vlastním domě v Caselo. Byly tam pak nalezeny 3. dubna. 27. května opustil francouzský generál Victor Loreto. Mezitím poslal Pius VI. k Napoleonovi zplnomocněnou delegaci v naději, že se podaří uzavřít rozumnou a spravedlivou dohodu. Papežská delegace dorazila do Tolentina 16. února. Následující den začala jednání. Jednání byla velice úporná. Bonaparte prohlásil, že nemůže uhlídat všechny své oddíly. Průběh rozhovorů byl poznamenán velkými obtížemi. Návrh zpracovaný papežskou delegací napoleonská strana nepřijala. 18. února pověřil Bonaparte François Cacaoulta stylizací definitivních článků. Nařídil mu, aby byly sepsány do následující noci. Odpoledne v neděli 19. února podepsali papežští delegáti dohodu s těžkým srdcem, aby zabránili nebezpečí vojenské

okupace Říma. Pro Svatý stolec to byl krach po všech stránkách. V roce 1798 byla v Loreto zřízena republikánská vláda, ale ta padla již 14. srpna 1799 v důsledku revoluce místních rolníků, kterou podporovaly papežské úřady.

Černá Madona v Paříži

Socha Panny Marie se dostala do Paříže. Pocházela ze XIV. století (předtím byl ve Svatém Domku mariánský obraz) a byla klasifikována jako orientální dřevěná socha z egyptsko-židovské umělecké školy. Od roku 1797 do roku 1802 byla uchováвана v Louvru. Nakonec Napoleon sochu Piu VII. vrátil. Při návratu ji doprovázeli četní věřící. 9. prosince 1802 na posledním úseku z Montreale do Loreta byla umístěna v umělecky zhotoveném pozlaceném dřevěném kočáře. Její návrat do Svatého Domku pomohl obnovit v pohraniční oblasti náboženský život. Kronika pak líčí bolestnou událost: v noci z 22. na 23. února 1921 propukl ve Svatém Domku požár, který sochu definitivně zničil. Zasáhl Pius IX. Dal v roce

Nová socha Panny Marie ze Svatého Domku

1922 vyřezat ze dřeva z libanonského cedru z vatikánských zahrad novou sochu (řezbu provedl Enrico Quartini a malbu Leopoldo Celani). Socha byla korunována ve Vatikánu a pak slavnostně přenesena do Loreta, kde je dnes oděna pláštěm zvaným dalmatika.

Z *Maria Ausiliatrice* 9/2007
přeložil -lš-

Setkání s paterem Ljubem (3)

Závěrečná část promluvy P. Ljuba Kurtoviče k italským poutníkům v Medjugorje

Panna Maria nepřišla, aby nás strašila, aby nás k něčemu nutila, nýbrž stále říká: „Drahé děti, podrobují se vaší svobodě.“ S jak velkou úctou k nám Maria přichází, s jak velkou láskou! Jak nás nechává svobodnými! Protože podle mého zdání existují tři nutné požadavky, abychom mohli říct, že zjevení a poselství jsou autentická. Tyto předpoklady jsou: svoboda, láska, pokora.

Jestliže chybí jediný z nich, jistě máme co do činění s lidskou inspirací a nikoliv s Božím působením. Kolují různé hlasy, různá poselství, mluví se o zjeveních, která jsou nepravá, neautentická, která jsou plodem lidské fantazie. Když slyším apokalyptická poselství, která vyvolávají tíseň, která mě duší, znamená to, že nepřicházejí od Boha, ale z lidského ducha. Když Bůh jedná, nechává ti vždy svobodu, tak, aby ses cítil přitahován, nikoliv vnitřně nucen. Mariina poselství jsou právě taková.

Prozíravost Církve

Proto také Církev, která má velké zkušenosti, je velice moudrá. Církev, jak víte, ještě neřekla k Medjugorje „ano“, neřekla k němu ještě „ne“. Dokud jsou ještě v proudu zjevení, nevyjádří se. Až zjevení skončí, bude možno říct definitivní soud. Proto, řekl bych, není Církev ani proti Medjugorje. Církev mluví také svým mlčením. Kdyby zjistila v dosavadním průběhu něco, co je proti evangeliu, jistě by něco řekla, jistě by něco prohlásila, jak to udělala v mnoha jiných případech. Nad Medjugorje však Církev zůstává otevřená. Církev je strážkyní zjevení, které skončilo smrtí posledního z apošto-

lů, a o všem tom, co se přičií tomuto zjevení, může Církev říct: „To není v souladu se zjevením.“ Toto Církev o Medjugorje neřekla. Zůstává otevřená.

Možnosti a meze vědeckého zkoumání

Víte také, že žádná zjevení v dějinách nebyla tak zkoumána, tak vyšetřována jako tato v Medjugorje. Přišlo sem tolik skupin lékařů, psychiatrů, kteří zkoumali vizionáře a řekli to, co může říct medicína, psychiatrie, věda: vizionáři nemají halucinace, jsou psychicky zdraví, vyrov-

naní, ale to, co vidí, věda říct nemůže, protože se jedná o duchovní skutečnosti, nadpřirozené, které nelze měřit ani fotografovat vědeckými přístroji. Kdo může měřit tvoji víru? Nikdo. Kdo může měřit milost? Nikdo. Kdo

může měřit tvou důvěru, kterou máš k druhým nebo k Bohu? Kdo může měřit lásku, kterou cítíš, kterou miluješ? To jsou skutečnosti a kapacity duchovní, o kterých nemůže medicína nic říct. Medicína a antidepresivní prostředky nemohou osvobodit od hříchu, od výčitek svědomí. Od viny může osvobodit jen Ježíš, který se pro nás narodil, zemřel a vstal z mrtvých, a činí tak milostí, kterou nám zanechal ve svátostech. Jak jsme již řekli dříve, potřebujeme Spasitele a tohoto Spasitele nám přináší Maria. Ježíš nebude žárlit, když prosíte jeho Matku, protože toho, kdo ji prosí, jistě přivede k Ježíši. Řekl bych, že Ježíš světil lidstvo Marii a ona nás učí: „Udělejte všechno, co vám řekne,“ - jako v Káně v Galileji. Troufám si říci, že Ježíš by dnes řekl: „Dělejte všechno, co vám moje Matka říká zde v Medjugorje.“

Tajemství a obrácení

Chtěl bych říct něco o tajemstvích, která Maria světila vizionářům, deset tajemství třem vizionářům a zatím devět jiným třem. O tajemstvích vím to, co víte vy, ale já se nezabývám tajemstvími, zabývám se svým obrácením, svým růstem ve svatosti a stále musím nastupovat tuto cestu. Kdo se obrátil, nemusí si dělat starosti s budoucností, bude v bezpečí. Mohou se stát všechny možné katastrofy, my však budeme v bezpečí. Maria stále říká: „Drahé děti, modlete se, abyste pochopily, proč jsem tak dlouho s vámi.“

Ale my bychom to chtěli pochopit bez modlitby. Naopak, Maria nám ukazuje cestu: máme se modlit, abychom chápali. Dvacet pět let není mnoho, ale není to také málo. Vy víte, že je snadné nadchnout se při pouti, den, týden nebo i měsíc žít v nadšení, ale mít nadšení dvacet pět let není snadné. Musíme růst, jít vpřed a růst ve víře: Bůh respektuje naše procesy, respektuje náš čas, naši duši, naše srdce. Když jsem se stal řeholníkem, myslel jsem, že obrátím aspoň celou Bosnu a Hercegovinu. Zatím jsem nedokázal obrátit ani sám sebe. Pochopil jsem, proč je snazší obrátit druhého než sebe: jsme stále vedeni k tomu, abychom měnili druhé, abychom je obraceli, abychom čekali, že začnou ti druhí. Ale my jsme voláni jako první. Mnozí říkají: „Zde v Medjugorje je snazší být křesťanem, modlit se, pociťovat pokoj, ale když se člověk vrátí domů, všechno se ztrácí.“ I to je pravda, protože je snadné modlit se, když se modlí všichni. To je problém každého z nás, a proto poutníkům vždy říkám: - Nenechávejte Marii zde, ale vezměte si ji s sebou domů, jak to udělal apoštol Jan: „Přijal ji k sobě,“ říká nám evangelium. Přijal její mentalitu, její srdce, její lásku, její způsob života. Učme se tomu od ní, jako se to naučil svatý Jan.

Z *Medjugorje Torino* 137
přeložil -lš-

Pro nás křesťany je kříž symbolem pro obtíže každodenního života, pro naše utrpení a rány osudu. O člověku, který to má v životě obzvláště těžké, říkáme: „Má těžký kříž...“ V Lukášově evangeliu slyšíme slova samotného Ježíše: *Říkám vám všem, kdo chce být mým učedníkem, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž na sebe každodenně a následuj mne* (Lk 9,23).

Jedna legenda vypráví: lidé šli a nesli každý svůj kříž. Jednomu z nich se zdál kříž příliš dlouhý. Vzal pilu a kus kříže uřezal. Po čase došli k propasti, přes kterou nevedl žádný most. Všichni položili své kříže přes propast, která vedla k věčné Boží radosti, a jejich kříže měly přesně odpovídající délku. Jen ten, který si kříž zkrátil, stál nad propastí bezradný a zoufalý.

Boží plány jsou „dlouhodobější“ než naše vlastní plány. Co pro něho platí především, je naše věčná spása. Když se Matka Boží zjevila ve Fatimě třem dětem, brzy se začali shromažďovat lidé a prosili Lucii, aby předkládala Panně Marii jejich záležitosti. Lucie tak prosila za jednoho těžce nemocného. Matka Boží odpověděla: „Pro něho je lepší, aby zůstal nemocný a snášel své utrpení s odevzdaností. Jako zdravý by ztratil věčnou spásu.“ Tak byla pro tohoto člověka jeho nemoc „žebříkem do nebe“.

Kříž dává smysl našemu životu a utrpení

Spásonosné utrpení Kristovo ukazuje, že i naše utrpení může být pozitivní a uzdravující. Utrpení má v našem životě určitý smysl. Naše každodenní utrpení a starosti nás mohou přivést blíže k Bohu. Mohou naše srdce otevřít pro druhé. Právě v době zkoušek jsme zralejší, máme více pochopení a soucitu po druhé, kterým se vede špatně. Bolestné zkušenosti nás také uschopňují být zde i pro druhé, pomáhat jim s pochopením a vstřícností v jejich nouzi.

Kříž dává smysl našemu životu

Kříž, znamení obtíží každodenního života

Básník Reinhold Schneider jednou řekl: *Bůh nám nouzi neodňal, ale dal jí smysl, když ukázal na kříž, který nesl a s nímž je možno snést každou nouzi.*

Bůh nám neodňal kříž, utrpení a bolest, ale dal jim smysl, a ještě více: učinil kříž uzdravujícím prostředkem. Svou smrtí na kříži dal Bůh všemu utrpení světa smysl. Žádné utrpení, žádná nouze není zbytečná, i kdyby se zdála k nesnesení.

V tomto smyslu řekl slavný hudební skladatel Ludwig van Beethoven: „Kříže v lidském životě jsou jako křížky v hudbě: zvyšují.“

Nebo jak řekl kardinál Meisner: „Křížem udělal Bůh z »minusu« našeho života »plus«. Smírnou smrtí na kříži dostal náš život pozitivní předznamenání. To je také odpověď, proč kříž není v našem životě nevyhnutelné, ale nutné zlo, nýbrž je znamením, které uctíváme.“

Charles Foucault napsal na první stránku svého poznámkového sešitu: *Čím více objímá-*

me kříž, tím těsněji nás objímá Ježíš, náš Ženich, který je na něm přítel.

Kříž uctíváme proto, protože na něm nacházíme Krista. Každé setkání s křížem je setkáním s Pánem. Tak také můžeme chápat Kristova slova: *Pojďte ke mně*

všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe své jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pokoj pro svou duši. Neboť mé jho je lehké a břímě sladké (Mt 11,28).

NEBEZPEČNÝ RELATIVISMUS

Benedikt XVI. promluvil ke členům Mezinárodní teologické komise, která v minulých dnech jednala o přirozeném mravním řádu. Při té příležitosti varoval před nebezpečím relativismu: „V etickém relativismu vidí někteří hlavní podmínku demokracie, protože, podle jejich názoru, relativismus zaručuje toleranci a vzájemný respekt. Kdyby tomu tak skutečně bylo, pak by většina v tom kterém okamžiku byla posledním zdrojem práva.“ Dějiny však jasně ukazují, že většina se může velice mýlit. Pokud jde o základní lidská práva, „žádný lidmi vytvořený zákon nemůže povalit normy, které vložil do lidského srdce sám Stvořitel, jinak jsou otřeseny samy základy lidské společnosti“.

„Pokud dojde k tragickému zatemnění kolektivního vědomí a skepticismus a etický relativismus udusí základní principy přirozeného mravního řádu, bude tím v základech otřesen sám demokratický řád. Proti takovému zatemnění je třeba mobilizovat vědomí všech lidí dobré vůle, laiky i příslušníky jiných náboženství. Všichni spolu musí usilovat o to, aby v kultuře i v civilně politické rovině byly vytvořeny nezbytné předpoklady k plnému uznání hodnot přirozeného mravního řádu.“

Kath-net

Film *Umučení Krista* představuje scénu, ve které Ježíš přijímá na sebe svůj kříž. On, který sotva stojí na nohou, klečí před křížem a políbí ho. Zlý lotr se mu vysmívá: „Proč líbáš ten kříž, ty blázne?“ Uprostřed utrpení objímá Ježíš kříž, na kterém vykoupí člověka – v jednotném čísle, jak říká Jan Pavel II. v encyklice *Redemptor hominis*. Je Vykupitelem jednoho každého člověka, tedy i mým Vykupitelem.

Kříž – znamení vykoupení a vítězství

Takto je kříž více než jen souhrnný pojem pro všechno utrpení. Kříž je především znamením vykoupení. Láska Boží bere na sebe osud člověka až k smrti. Kříž nám říká: Bůh je zde, i v temných hodinách, i v utrpení, aby ho nesl s námi, i ve smrti, aby nám daroval život.

Kříž je také znamením vítězství, vítězství Boha nad hříchem. Bláznovství kříže se zjevuje právě v „bláznivě“ lásce Boha k člověku. Moudrost světa nemůže toto bláznovství lásky pochopit, tohoto bláznivého Boha, který se sám vydává na smrt, aby zachránil hříšníka. Kříž je znamením lásky Boha, který je ochoten dát vše: *Tak Bůh miloval svět, že Syna jediného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný* (Jan 3,16). Ve velikonočním zpěvu *Exsultet* je toto bláznovství ještě více zvýrazněno: *Abys vykoupil služebníka, Syna jsi vydal.*

Se svátkem *Povýšení svatého Kříže* je spojena historická událost. Takřka dvě stě let po vybudování baziliky *Svatého Hrobu* dal římský císař *Heraklius* přinést zpět do Jeruzaléma svatý Kříž, který při *pustošení Jeruzaléma* unesli *Peršané*. K této události se pojí legenda: *Heraklius* chtěl kříž sám na svých bedrech vynést na *Golgotu*. U měst-

ské brány však nemohl dále. Tu mu řekl jeruzalémský biskup Zachariáš: „Hleď, císaři, ty jsi v triumfálním královském rouchu málo chudý a nenásleduješ Kristovo ponížení.“ Císař odložil svůj skvostný šat a v chudém oděvu mohl pak pokračovat v cestě.

Tato legenda nám může říci něco o našem křesťanství: kdo věří v Krista, kdo ho chce následovat, musí být připraven jít jeho cestou, jít cestou křížovou a zřít se toho, co mu brání jít po cestě Kristově.

Každý křesťan přijde jednou k bodu, kde se musí rozhodnout:

Buď je připraven řídit svůj život a svá rozhodnutí podle víry, jít obtížnou cestou, vzít na sebe kříž a být snad i druhým k smíchu, anebo se kříže zřekne a půjde cestou nejmenšího odporu. Buď to přistoupíme na kompromis jako jiní a ztratíme svou věrohodnost a pravdivost, anebo žijeme důsledně křesťansky a staneme se znamením, kterému se klade odpor.

Kříž – následování Krista

Nejde tedy o jakýkoliv kříž, o nějaké obecné životní břemeno, nýbrž jde o kříž následování Ježíše. Kdo chce být křesťanem, kdo chce uvědoměle patřit k Ježíši, musí počítat s křížem. Tak pozná, že následování Krista není cesta nejmenšího odporu, nýbrž že je to pro člověka nejnepohodlnější, že to vyžaduje často odříkání a oběti. Kříž je punc víry. V kříži se ukazuje, jakou cenu má naše víra.

Taková víra, kterou bere vážně jen ten, kdo ji chápe konkrétně a závazně, pak také posiluje a má sílu nést člověka v dobrých i zlých dnech, v životě i ve smrti.

„Když neseš svůj kříž, pak kříž nese tebe,“ říká se v Následování Krista Tomáše Kempenského.

Z -sks- 41/2007 přeložil -lš-

MODLITBA ZA MÍR V BETLÉMĚ

Ministryně zahraničí USA Condollezza Riceová navštívila při své poslední cestě do Izraele Betlém. V jeskyni narození rozsvítila svíci a modlila se za mír na Blízkém východě. „Je to dojemné nacházet se na místě narození našeho Spasitele,“ řekla reportérům. „Kníže míru je stále mezi námi.“

Ministryně pochází z křesťanské rodiny. Její děd i otec byli presbyteriánští pastoři.

PŘEDÁVÁNÍ VÍRY NEFUNGUJE

Při pozhennání nové budovy katolického nakladatelství Fe Medienverlag v Kibleggu – Immernriedu vyslovil Mons. Christoph Kühn z německého oddělení státního sekretariátu ve Vatikánu vážné obavy o stav víry v Německu. V této zemi se stále méně daří předávat víru dalším generacím. Mnoho mladých lidí i po několikaleté výuce náboženství nezná základní pravdy víry. Podle jeho názoru bude nutné, aby se do šíření víry v sekularizovaném světě zapojily sdělovací prostředky a angažovaní věřící laikové. Je třeba se vystříhat toho, aby se křesťané podřizovali duchu doby.

ZÁKAZ VÝUKY ARAMEJŠTINY

V Turecku trvá již deset let zákaz výuky aramejštiny, řeči, kterou mluvil Ježíš Kristus a která se používá v syrsko-pravoslavném klášteře v Turecku. Podle MSLP (Mezinárodní společnost

pro lidská práva) je to hrubé porušení základních lidských práv. Používání aramejštiny nepředstavuje žádné ohrožení bezpečnosti Turecké republiky. Aramejské obyvatelstvo představuje v Turecku 0,02 % obyvatel. Turecko dosud nepodepsalo „Mezinárodní pakt o občanských a politických právech“.

BLAHOŘEČENÍ KARDINÁLA NEWMANA

Proces blahořečení velkého anglického konvertity by mohl být brzy uzavřen. Jak informuje list Telegraph, bylo dokumentováno zázračné uzdravení na jeho přimluvu. 69letý jáhen ze Spojených států Jack Sullivan si vyprosil zázračné uzdravení ze své těžké nemoci zad. Bostonské biskupství uznalo zázrak za autentický. Zázrak musí ještě uznat vatikánská komise. Ta již potvrdila hrdinský stupeň ctností kardinála Newmana. Rozhodnutí by mělo být oznámeno ještě před Vánoce.

DIVNÝ ZÁJEM FONDU

UNICEF – fond na podporu dětí podporuje novou kampaň pro potraty. Vstoupil pod prapory feministek z International Planned Parenthood Federation, které usilují o všeobecnou legalizaci potratů. Vedoucí UNICEF předsedá jednání takovýchto feministek na konferenci v Londýně.

To je třeba mít na paměti, když dostaneme poštou složenky se žádostí o podporu akcí UNICEF. Protože nevíme, jak

ZÁKAZ NÁBOŽENSTVÍ NA ŠKOLÁCH

Švédská vláda zakázala na školách jakékoliv náboženské aktivity. V budoucnosti se nesmí mluvit o náboženství v tom smyslu, jako by se jednalo o objektivní pravdy. Jen mrtvé náboženství je dobré náboženství, to je názor švédské vlády. Zákaz bude platit i pro katolické školy. Jakékoliv modlitby a bohoslužby jsou rovněž zakázány. Nařízení má vstoupit v platnost od roku 2009. Porušení těchto nařízení má existenční důsledky. Vláda hrozí i uzavřením školy. Ve Švédsku je 67 škol s konfesním zaměřením. Tak se projevuje svoboda a tolerance svobodného světa.

BRATR TEODOR PROTI NEPŘÍTELI

Bratr Teodor byl cisterciáckým mnichem ve francouzském klášteře Panny Marie od sedmi pramenů. Byl nucen bojovat v napoleonské armádě, která táhla do Ruska. Když byla tato armáda ohrožena ruskou strategií spálené země, musela se dát na ústup.

Jednoho dne stanul oddíl s bratrem Teodorem, vyčerpaný hladem a únavou, před ruskou armádou. Co dělat? Vrátit se? Nemožné. Bojovat? Na to nebylo pomyslení. Náhle vystoupil důstojník s tasenou šavlí v ruce před oddíl a zavelel: „Stateční za mnou!“ Nikdo se nehnul. Nebo přece? Jeden jediný muž: bratr Teodor.

„Chcete-li, půjdu sám,“ řekl. Klekl si do sněhu a před zraky kamarádů se pomodlil jeden desátek růžence. Pak vzal svou zbraň a s odvahou, jako by za ním stál oddíl 10 000 mužů, vyrazil vpřed. Když ho Rusi spatřili, mysleli si, že je to léčka, že se mají zabývat tímto jediným vojákem, a zatím je obklíčí ostatní armáda. Nechali děla i všechno zaopatření být a dali se na útěk.

S obdivuhodnou prostotou náš hrdina prohlásil: „Viděli jste, že stačí jeden desátek, aby nás zachránil před pohřbem.“ Důstojník sňal své vlastní vyznamenání a připnul je na hrud' bratra Teodora.

Carnet de la Vierge 1952

tato organizace ve skutečnosti s našimi příspěvky naloží, je rozumnější používat ke své dobročinnosti výlučně katolickou Charitu.

Feministky argumentují tím, že legální potraty přispívají k omezení úmrtnosti rodiček. Jejich argumentace se však zakládá na lživých údajích. Poté, co byly v Polsku potraty silně omezeny, klesla zde i úmrtnost rodiček. Nejnížší úmrtnost je zatím stále v Irsku, kde jsou potraty zakázány. Naopak od roku 1974, kdy USA potraty povolily, stoupla hned v tomto roce úmrtnost rodiček.

Kath-net

Když jsme se poprvé setkali, řekl mi Kazimierz Świątek, arcibiskup v Minsku, se smíchem, že je držitelem rekordů. Když byl jmenován kardinálem, byl ve své zemi nejmladším biskupem. Je k tomu ještě třeba dodat další rekordy? Byl třikrát – nacisty a komunisty – odsouzen k trestu smrti, třikrát stál před popravčím komandem, dvakrát byl deportován na Sibiř, 10 let prožil v komunistickém gulagu. Když mu 27. září 2004 Institut Pavla VI. v Brescii udělil vyznamenání „Svědék víry“, řekl Jan Pavel II.: „Tento titul je skutečně výstižný pro křesťana a ještě více pro kardinála, který v těžkých dobách pronásledování Církve ve východní Evropě podal statečné svědectví víry.“

Poprvé byl Kazimierz deportován bolševiky na Sibiř v šesti letech s celou svou rodinou a vězněm. O 20 let později – mezitím se vrátil do Běloruska, které se stalo polským, a přijal kněžské svěcení – byl zatčen sovětskou okupační armádou, obviněn jako „reakční kněz“ a odsouzen na jaře 1941 k trestu smrti. V noci před popravou náhle zasáhla německá armáda. Ruské oddíly se daly na útěk a neměly už čas zlikvidovat své vězně. „Za svůj život děkuji tedy i nacistům.“

Świątek se tedy vrátil na svou faru. Tam ho však čekalo překvapení. Když otevřel dveře, zjistil, že se mu do jeho kanceláře nastěhoval důstojník gestapa. Důstojník ho okřikl: „Ven!“ Świątek, odpověděl stejným tónem: „Vy běžte ven! Konec konců tady jste u mne, vedle je moje lůžko a vy si v něm spíte.“ Pak ho gestapo dvě hodiny vyslýchalo, ale nechalo ho odejít. Fara však zůstala zabavena.

Dva roky nato mu prozradila jedna žena, která na faře pracovala, že je to hotová věc, že zítra v noci bude zastřelen. „Neměl jsem vůbec chuť někam utíkat: kam také?“ Ráno ho předvolalo gestapo k důstojníkovi. Vydal se na cestu s myšlenkou, že nyní

Třikrát odsouzen k smrti

Pro křesťany, kteří žijí v blahobytu, je velice důležité nezapomínat na křesťany, kteří trpěli pronásledováním. Jako příklad, jakou silou propůjčuje víra v Ježíše Krista, nám může posloužit kardinál Kazimierz Świątek, narozený r. 1914.

bude muset zemřít. Ale důstojník mu řekl: „Adieu, opouštím toto místo.“

„Podle mého názoru nemohl se rozhodnout k tomu, aby mě zastřelil, protože spal tak dlouho v mojí posteli. Chtěl to přenechat svému nástupci!“

A skutečně. Sotva přišel, byl Świątek uvězněn, aby byl další noc zastřelen. Náhle ve 3 hodi-

Kazimierz kardinál Świątek

ny v noci se ozvala pekelná střelba. Místo přepadla Rudá armáda a Němci se dali na útěk. Tentokrát mu zachránili život sověti.

Opět se ujal kněžské služby, ale brzy začal útlak. Świątek byl znovu zatčen, pět měsíců vězněm a potřetí odsouzen k smrti. V den popravky mu však soudce řekl: „Naše armáda potřebuje každou kulku. Nebudeme ji mařit tím, že tě zastřelíme. Půjdeš na Sibiř a tam budeš pracovat, až skapeš.“

Na otázku: „Na co jste myslel v oněch nocích, když jste čekal na popravu?“ mi kardinál odpověděl: „Vlastně žádné meditace a žádné složité modlitby. Otče náš a prosba – Dej mi dobrou smrt. Pak další jednoduché modlitby k Bohu, k Panně Ma-

rii, co jsem uměl z paměti. V takových chvílích člověk příliš nepřemýšlí.“

Nejdříve strávil dva roky v jednom lágru u polárního kruhu. Pak ho strčili do vlaku: „Teď jedeš do Varšavy.“ Ta cesta trvala tři měsíce. Při této cestě byl mladý kněz se svými druhy překládán z vlaku do vlaku. Nakonec skončili v jednom místě, které sice začínalo na V, ale nebyla to Varšava, nýbrž Vorkuta. Nejhlubší peklo sovětského gulagu.

O létech strávených na tomto místě nechce kardinál mnoho mluvit. „Jednali s námi nikoliv jako s lidskými bytostmi, ale s nejhorší zvířeti: ponižování, násilí, ničení naší důstojnosti. Chtěli nás morálně zničit.“

Po deseti letech jeho trest vypršel a je volán do kanceláře KGB. „Opět jsem měl být zastřelen. Důstojník pověřený mou záležitostí dlouho před mými očima studoval moje podklady a pak řekl. – Jaks to mohl všechno přežít? Ty už máš být vlastně po smrti. Na to jsem odpověděl: – Asi mi nebudeš věřit, ale ten, kdo mě zachoval při životě, byl Bůh. Za svůj život děkuji Jemu. Byl důstojník věřící? Každopádně odpověděl. – Kdo je to Bůh? Pak připisoval něco do mých aktů. Mezitím jsem se modlil Otče náš a Zdrávas Maria. Co tam píše? Příkaz k popravě? Trvalo to věčnost. Další Sibiř? Konečně se na mě podíval pohledem plným soucitu: – Jsi volný. Podepiš to! – Byl snad někdo z jeho rodiny anebo on sám věřící?“

R. 1954 se Świątek vrací do Běloruska. Zde už není žádný biskup. Kněží byli buďto ve vězení nebo měli zákaz výkonu kněžské služby. Velká část polského společenství byla vy-

vezena na Sibiř, do Kazachstánu nebo do Polska. Świątek se usadil v Pinsku, kde byl vysvěcen, a žádal, aby směl vykonávat kněžský úřad. Zamítnuto. Ptá se znovu a znovu, až přišlo povolení: dodnes neví, jak to, že to vyšlo.

Když totiž otevřeme archivy KGB, čteme tam následující údaje: „Kazimierz Świątek, vrátil se do Pinska, nepřítel SSSR. Byl 10 let na Sibiři. Víme, že chce pracovat jako kněz. Udělat všechno, aby se mu v tom zabránilo. Nabídněte mu činnost jako podnikovému řediteli nebo řediteli školy. Jen když to odmítne, nechte ho být knězem. Mluvte s ním diplomaticky.“

Kardinál se tomu musí smát ještě dnes: „Co to znamená diplomaticky?“ Ve skutečnosti byl přiveden v noci ke KGB a v rozhovoru mu hrozili, že když ty nabídky nepřijme, půjde znovu do Vorkuty. „Přišel jsem z Vorkuty. Tím mě nemůžete zastrašit, protože tam se cítím opravdu jako doma. Nezapomeňte, že jsou tři druhy občanů: ti, kteří ve Vorkutě byli, ti, kteří tam jsou, a ti, kteří tam jednou skončí. Nepatříte snad k té třetí skupině?“

„Co jsem mohl ztratit?“ pokračoval. „Nic. Tak kapitulovali. Registrovali mě jako faráře v Pinsku. Tam jsem zůstal 37 let, až mě papež povolal jako biskupa do Minsku.“

(Kardinál Świątek vykonával svůj úřad až do 14. června 2006.)

Z Vision 2000 - 5/2007
přeložil -lš-

„Nechej mě zazpívat si ještě jednu písničku!“

Nedávno mě navštívila kolegyně, která se vrátila z Rwandy, kde působila několik let jako „malá sestra od Ježíše“. Vyprávěla mi příběh jedné čtyřleté dívky.

Bylo to v roce 1994, kdy v zemi řádila strašná občanská válka a systematické vyhlazování (zahynulo více než 1 milion lidí). Válečná propaganda v rozhlase a televizi hlásala: „Utněte hlavy svých nepřátel a představte si přitom, že sklízíte hlávky zeli!“ Tak vtrhly milice s mačetami do vesnice, kde žila dívka s celým svým příbuzenstvem. Před jejíma očima byli povraždění prarodiče, rodiče, sourozenci, strýci a tety, kozy, ovce, slepice, celé příbuzenstvo.

Když přišla řada na ni a milicionář chtěl zvednout mačetu k ráně, poprosila ho dívka z celého srdce, než zemře: „Nechej mě zazpívat si ještě jednu písničku!“ Voják jí to dovolil. Když děvče dozpívalo, voják řekl: „Hau ab, hau ab, běž, běž pryč!“ Děvče odběhlo a zůstalo tak z celé rodiny jediné na živu.

Často jsem o tom děvčeti přemýšlel. A napadlo mě, co jsem četl u svatých a církevních Otců, že ďábla je možno nejsnáze přemoci zpěvem. Četl jsem jednou tato slova od Maxe Bewera:

„Tisíc kumštů umí ďábel, ale zpívat neumí. Pro duši je totiž píseň jako pohyb ke světlu.“

Zpívat znamená vítězit! Zpěv otevírá prostor pro světlo. Zpěv zahání ze srdce temnotu. To zakusili četní mučedníci ve svých vězeňských celách. Proto zpívá jeden novodobý hymnus: „Pojďte, přemůžeme temno zpěvem!“

V pastoraci prožíváme dramatickou věc: oněmění duší, oněmění srdcí! Nezpíváme.

„Duch tíže“, o kterém mluví Nietzsche opakovaně v jedné své knize a který předpověděl pro naši dobu, leží těžce na mnoha duších, a to i u věřících. Duchem tíže nazývá Nietzsche ďábla.

A skutečně: 300 let před ním sv. František Saleský pojmenoval těžkého ducha jakožto ďábla. Píše ve Filothei: „Zlý nepřítel má radost z našeho smutku a trudnomyslnosti, protože on sám je smutný a trudnomyslný a zůstane takový navěky. Proto by chtěl, aby se mu všichni podobali.“

Celé rodiny a celá společenství může zničit nejen fanatická milice, ale také „duch tíže“.

Proto mluví Bible na nesčetných místech o tom, že máme těžit radost ze svého zpěvu, jakmile začne svítat: „Probuď se, harfo a citero, chci vzbudit jitřenku!... Zpívejte a chvalte Pána z celého srdce!“ (Ž 57; Ef 5,19). „Moje síla a moje píseň je Hospodin“ (Ž 118,4).

„Zpívejte zbožné písně,“ radí sv. František naléhavě lidem, kteří jsou ohroženi a přepadeni duchem tíže. „Tím se dá často zahnat zlý nepřítel.“ Ano, je to tak. Tisíc kumštů umí ďábel, ale zpívat neumí. „Zpěv je věc lásky,“ říká svatý Augustin. A papež Benedikt, pěvec Boží lásky, rozvádí tuto myšlenku dále a říká: „Duch Svatý je láska a on tvoří zpěv.“

Zapívejme si proto píseň, jednu písničku, jako děvčátko z Rwandy, kdykoliv nás ohrožuje nepřítel. Zpívejme si v rodinách, v domovech důchodců, zpívejme ráno, večer a především, když nás přepadnou pochybnosti a těžké mraky, když táhne kolem duch tíže. „Radost z Pána je naše síla!“

Z Vision 2000 přeložil -ls-

všichni příslušníci duchovního stavu a další, kteří se jako katecheti věnují službě slova, musí zůstat v trvalém styku s Písmem vytrvalou duchovní četbou a důkladným studiem, „aby nikdo z nich se nestal“ – a zde je augustiniánský citát – „jenom navenek povrchním kazatelem Božího slova, kterému vnitřně nenaslouchá.“ Právě od Ambrože se naučil tomuto „vnitřnímu naslouchání“, této vytrvalosti v četbě Pisma svatého v postoji prosebníka, tak aby do svého srdce skutečně přijímal a asimiloval Boží slovo.

Srdce u Boha i u lidí

Drazí bratři a sestry, chtěl bych vám předložit ještě jeden druh „patristické ikony“, která interpretovaná ve světle toho, co jsme právě řekli, představuje výmluvně „srdce“ Ambrožovy nauky. V šesté knize *Vyznání* vypráví Augustin o svém setkání s Ambrožem, o setkání, které mělo skutečně velkou důležitost v dějinách Církve. Píše doslova, že kdykoliv se odebral k milánskému biskupovi, nacházel ho pravidelně obleženého *zástupy* lidí plných problémů, jejichž potřebám se až marnotratně věnoval. Byla zde vždy dlouhá řada těch, kteří čekali na rozhovor s Ambrožem, aby u něho našli útěchu a naději. Pokud Ambrož s nimi nebyl, nebyl mezi lidem (a to se stávalo jen na kratičkový čas), buď posiloval tělo nezbytným pokrmem nebo živil duši četbou. Zde Augustin žasl, protože Ambrož četl Písmo se zavřenými ústy, jen zrakem (srov. *Vyznání* 6,3). Skutečně, v prvních křesťanských stoletích byla četba chápána výlučně jako deklamace a četba nahlas rovněž usnadňovala pochopení tomu, kdo četl. Že Ambrož dokázal probírat stránky pouze očima, znamenalo pro užaslého Augustina jedinečnou schopnost čtení a důvěrné seznámení s Písmem. A právě v této „četbě jen tak ne-

nuceně“, při které se srdce snaží proniknout ke smyslu Božího slova – je to ona „ikona“, o které právě mluvíme – je možno spatřit metodu Ambrožovy katecheze: je to samotné Písmo, intimně asimilované, které vnuká obsahy, jež je třeba hlásat, aby způsobily obrácení srdcí.

Svědectví života

A tak tedy pokud jde o učitelský úřad Ambrože a Augustina, je katecheze neoddělitelná od svědectví života. I katechetovi může posloužit to, co jsem napsal v *Úvodu ke křesťanství* na adresu teologa. Kdo vychovává k víře, nemůže riskovat, že bude vystupovat jako jakýsi *klaun*, který částečně recituje „se řemeslnou rutinou“. Spíše – abych použil oblíbený obraz Origena, spisovatele, kterého si Ambrož obzvláště cenil – má být jako milovaný učedník, který položil hlavu na Mistrovo srdce, a tam pochopil způsob, jak myslet, jak mluvit a jak jednat. Konečně pravý učedník je ten, který hlásá evangelium způsobem nejvěrohodnějším a nejúčinnějším.

Jako apoštol Jan i biskup Ambrož, který neúnavně opakoval: „*Omnia Christus est nobis!*“ – Kristus je pro nás vším!, zůstane autentickým svědkem Páně. Stejnými slovy plnými lásky k Ježíši zakončíme naši katechezi: „*Omnia Christus est nobis!* Chceš-li vyléčit ránu, on je lékař; jsi-li vyprahlý horečkou, on je pramen; jsi-li zatížen nepravostí, on je spravedlnost; potřebuješ-li pomoc, on je síla; bojíš-li se smrti, on je život, jsi-li v temnotách, on je světlo... Okuste a vizte, jak dobrý je Pán: blažený člověk, který v něho doufá!“ (*De virginitate* 16,99). I my důvěřujme Kristu. Tak budeme blaženi a budeme žít v pokoji.

Bollettino Vaticano 24. 10. 2007
Mezititulky redakce Světla

Něžná, velká láska k Ježíši

Drama utrpení a Boží nepřítomnosti porozumíme jen tehdy, když poznáme fáze ustavičné, oblažující, až šalebné Boží přítomnosti v duši Matky Terezy. Čas od září 1946, když během cesty vlakem do Darjeelingu pocítila „povolání v povolání“, až do skutečného založení společnosti v roce 1948 byl dobou mystického omilostnění, které můžeme pro jeho spojení zářivé intenzity a něžné niternosti nejlépe srovnat s Terezíí z Lisieux. Slovy *My own Spouse (Má vděčná nevěsto)* a *My little one (Mé je-*

diné dítě) se Ježíš obrací k Matce Tereze a ona odpovídá – *My own Jesus*. Rozvíjí se milostný příběh úchvatné a zářivé krásy, který vede až k extatickým okamžikům (o kterých však podává jen diskretní náznaky).

Padají věty, při kterých se člověku zastaví dech: „*Chtěla bych ho milovat, jak ho ještě nikdo nemiloval – hlubokou osobní láskou.*“ Síla božské přítomnosti změnila malou ženu, která o sobě stále tvrdila, že není nic zvláštního, že nemá žádné zvláštní dary, přivedla ji do stavu, který staví všechny obvyklé církevní pojistné a vyčkávací zvyklosti mimo provoz a vede k uskutečnění jeho díla. Co vlastně Bůh od ní chtěl? Matka Tereza obdržela úkol založit společnost, která má sloužit nejchudším z chudých a utišit Ježíšovu žízeň.

A nyní se stalo to, co – pozorováno zvenčí – pokládáme za tragický zvrat v životě Matky

„Důvěřuji své lásce“

5. září si Kalkata připomněla 10. výročí úmrtí Matky Terezy. Svíce na jejím hrobě je symbolem ohně lásky v srdcích jejích sester, kterých má dnes její řád 3000.

Na následujících stránkách odhaluje Bernhard Meuser obsah nové knihy o Matce Tereze. Bez jakéhokoliv fantazírování, ale s hlubokým osobním dojetím uvádí čtenáře do tajemství – jak sám věří – nové „učitelky Církve“. Kdo se ponoří do otřásající historie této jedinečné duše, prožije vnitřní očistění a obrácení.

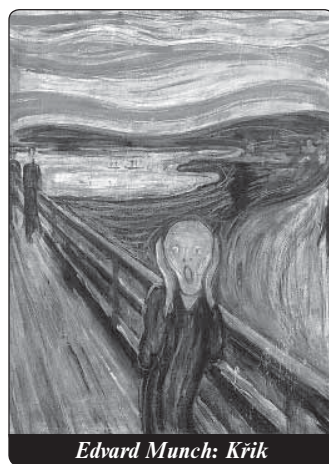
Terezy. Zatímco „Jeho dílo“ se náhle ujímá a připojují se k němu mladé nadšené ženy, zatímco se dějí pravé zázraky milosti a požehnání takřka přímo hmatatelné, v duši Matky Terezy nastává temno, které bude trvat 50 let s jedinou malou světlou výjimkou. A ona? „*Nemám slov, abych popsala propasti své temnoty. Přes to všechno jsem jeho malá, miluji ho, ne za to, co mi dává, ale za to, co mi odnímá...*“ Jako nový Job chválí Boha z nahé víry. Jiní řeknou: Co je to za sadistického Boha – nechat ji tak samotnou, tak na ni zapomenout, zničit všechny její naděje! Ona však miluje, miluje Boha, který se na ni nepodívá, a tak se stává velkou současnici svého století, nejstrašnějšího v lidských dějinách, století, ve kterém anonymní Žid napsal na stěny varšavského ghetta: „*Věřím ve slunce, i když nesvítí. Věřím v lásku, i když ji necítím. Věřím v Boha, i když mlčí.*“

Křik

Kdosi jednou řekl, že obraz „Křik“ Edvarda Muncha je ten pravý obraz 20. století. Ve skutečnosti se zhušťuje v těch prázdných očních důlcích a kulatých ústech úzkost a zoufalství celé epochy: z tohoto obrazu křičí miliony bezbranných obětí koncentračních táborů a gulagů, křičí to vojáci v zákopech při plynových útocích, křičí to uprchlíci v ohnivých troskách bombardovaných měst. V pokoji Matky Terezy v Kalkatě visel celá desetiletí protiklad k Munchovi: Ježíšovo slovo „*Žizním*“.

O žádném úryvku evangelia Matka Tereza tolik nerozjímala jako o scéně umučení u Jana (Jan 18,28), kdy Ježíš volá: „*Žizním!*“ Kdyby měl být jeho život sestaven z takových úryvků ze života světců, tak tento kousek by byl od Matky Terezy. V Ježíšově scéně na Golgotě je to sám Bůh, kdo křičí. Je to jako by vstoupil Bůh do anonymního křiku Edvarda Muncha. Je to jako by pojednou nekřičeli jen sužovaní lidé. Je to, jako by z masy trpících jen ten jediný božský trpitel křičel ve všech a za všechny.

Křik Ukřižovaného je však u Matky Terezy mnohem více než extatický výkřik trýzněného stvoření. Je to křik Vykupitele po zcela sebeodevzdávající se osobní lásce skrze lidi. Ještě

Edvard Munch: Křik

ve své závěti zvyrazňuje Matka Tereza svým sestrám: „*Žizním je hluboko sahající slovo, jako by Ježíš chtěl říct: – Miluji vás! Dokud nevíte, že Ježíš zcela vnitřním způsobem po vás žizní, bude pro vás nemožné pochopit, čím chce pro vás být, ani kým pro vás být*

má. Uhasit žízeň Ježíše, který žije mezi námi, je jediný cíl naší kongregace.“

Ježíšovu žízeň z pašijové scény spojuje Matka Tereza se slovy z Ježíšovy řeči o soudu: „*Žiznil jsem, a nedali jste mi napít*“ (Mt 25,35), která ústí do otřesné věty: „*Co jste neučinili jednomu z těchto nejmenších, ani mně jste neučinili*“ (Mt 25,40). Ježíš žije v těch nejchudších mezi chudými – křičí v nich po naší lásce.

Teprve tak vzniká tato explozivní směs, která je na Matce Tereze v Církvi nová, a je a bude prožívána jako zaměření k chudým. S vehemencí prorokyně hlásala Matka Tereza vždy dvojí Ježíšovu přítomnost: v Nejsvětější Svátosti a v chudých. Jedno nemůže být bez druhého.

Křik a láska

Jak se však musel život této velké milovnice stát křikem, a to ve společenství s Ježíšem? Proč musel „*My own Jesus*“ svou milovanou „*little one*“ tak zpusošit, tak vnitřně vyprázdnit, oloupit ji o všechnu radost a všechnu citelnou Boží přítomnost a přenechat ji mukám neuhasitelné touhy, že je zaznamenán tento přímo zoufalý výkřik: „*Co to děláš, Ty můj Bože, někomu tak maličkému?*“

Ta otázka nás zavádí do tajemství lásky, jak se projevuje ve vykoupení. Poslední láskou je Kříž. Matka Tereza ví, že je to základní zákon všech věcí. Utrpení není protiklad lásky, nýbrž hloubka lásky. Někdy dojde k prověrce lásky; někdy je

ověřována v srdci a ledvinách: „Pravá láska bolí. Musí stále bolet. Musí to být bolestné někoho milovat, bolestné ho opustit, člověk by s ním chtěl zemřít. Když se lidé žení a vdávají, musí se všeho vzdát, aby se mohli navzájem milovat. Matka, která daruje život dítěti, mnoho trpí... Slovo »láska« zůstává nepochopené a zneužívané.“

Bůh jde ve své lásce tam, kde obzvláště bolí – do hříchu. On, který je bez viny, se tak spojuje s vinou, že – jak říká Matka Tereza – „je zavržen od Otce“, protože Bůh „nemůže přijmout hřích“. Budeme vykoupeni, protože Bůh se sám odebral na Bohem opuštěné místo hříchu a vykoupil nás na kříž z našich vin. Právě toho, který šel na kříž milovat, vyhle-

dala si Matka Tereza; chtěla ho milovat, jako ho ještě nikdo nemiloval – hlubokou, osobní láskou. To nám připomíná dva Zebedeovy syny, kteří si vyprošovali v Markově evangeliu přednostní právo na život v Božím království; Ježíš je však odkázal: „Nevíte, oč prosíte. Můžete pít kalich, který já piji, nebo být pokřtěni křtem, kterým já budu pokřtěn?“ (Mk 10,38)

Jít spolu do Boží opuštěnosti

Co Ježíš nedopřál Zebedeovcům, k tomu pozval tuto malou ženu, tak bezmezně zamilovanou do svého Vykupitele, že s ním chtěla jít po všech jeho stezkách. Vzal ji s sebou. Brzy pochopila: Člověk musí být zcela chudý, „... musí být dokonale prázdný, aby On mohl dělat

to, co chce...“ nebo, jak to stojí na jiném místě, aby „... Ježíš mohl svůj život žít zcela a výlučně ve mně.“

Ale co je tento „jeho život“? Jeho život je toto: jít na místo nejkrajnější materiální i duchovní bíd. Nenazýváme to „kříž“, nazvěme to místem, kde už není žádná naděje a žádné nebe, kde už člověk nemá žádnou lásku, žádnou víru a žádného Boha. To mohou být slumy v Kalkatě. Nebo byty narkomanů v Bronxu. Může to být i některý úřad v Berlíně. Nebo manželství v dokonale zařízeném domě pro jednu rodinu. „Zanes mě do děr chudých!“ vyzval ji Ježíš.

V době svého mystického spojení s Ježíšem si Matka Tereza nikdy nepomyslela, že její milostný příběh s Ježíšem bude moci jednou popisovat z vlastní zkušenosti jako peklo: „To znamená, že lidé v pekle trpí věčná muka, protože ztratili Boha... Vě své duši jsem cítila právě tuto strašnou bolest takové ztráty – že Bůh mě nechce – že Bůh ve skutečnosti není...“ V aktivním spoluutření s Ježíšem měla vnitřně zakusit slova: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ (Mk 15,34). Zástupně. Za druhé: pojmáno hlouběji, šlo o to, aby měla hlubší spoluúčast na tajemství vykoupění. Matka Tereza žila Pavlova slova: „Nyní se raduji z utrpení, která pro vás snáším. Pro Kristovo tělo, pro Církev doplňuji ve svém pozemském životě to, co ještě schází do plnosti Kristových útrap“ (Kol 1,24). To byla její pravá radost v neradosti.

Její vzdálenost od Boha nebyla důsledkem její viny, její nemohoucnosti, nebyl to žádný

osud v klasickém slova smyslu. Ježíš ji prostě vzal s sebou. Pokud někdo opravdu prožil ateismus a vychutnal ho až do dna, byla to Matka Tereza.

Úsměv Matky Terezy

Je to zajímavé, čteme knihu, ve které člověk prochází peklem, jsme tím dojatí, otřeseni, uchvázeni, ale ani na vteřinu nejsme do toho vtaženi a strženi do deprese, zapleteni do pochybností a hloubání. Musíme si zvyknout na určitý druh řeči, některé výrazy nám připadnou záhadné, ale v žádném slově Matky Terezy nenajdeme falešný tón. Ona je absolutně autentická. Kniha o Boží nepřítomnosti vibruje Boží přítomností. Odložíme ji z ruky – a jsme snad o kousek více obráceni, minimálně polepšeni. Cítíme touhu přiblížit se k Bohu, prožíváme bolest, že mu lépe nesloužíme.

Ale co je s oním jejím voláním z hloubky Boží vzdálenosti? Často se cítí svázaná, ať to zní jakkoliv podivuhodně, např. v modlitbě: „Bojím se vyspat všechny ty strašné věci, které procházejí mou duší. – Ony tě musí zraňovat,“ říká Ježíšovi, a to ve stejném dopise, ve kterém vyznává: „Já už se nemodlím,“ aby hned nato opět s velkou niterností navázala nit modlitby. Ne. Ona nikdy nezoufala. Jen bojovala. Jen nevýslovně trpěla jeho nepřítomností. Propastná konstatování vnitřní prázdnoty

stojí uprostřed chvály Boží milosti, kterou Matka Tereza odhaluje všude kolem sebe, jen ne v sobě, a pje na ni hymny. Právě ona ještě říká, že nebe je ze všech stran zavřeno; ve stejném dopise však stojí: *Toužím po tom milovat ho poslední kapkou krve ve mně... Nemůžu říct, že jsem roztržitá, moje srdce a můj rozum jsou normálně vždy u Boha.* Právě si naříká ještě na to, že je k ničemu, že s ní žádný cit nepohne a není v ní žádná láska – a v dalším okamžiku stojí před svými sestrami a těší je vroucími slovy, mluví o „něžné lásce“ o „živoucím zázraku“, povzbuzuje je: „Pokuste se být Ježíšovou láskou, Ježíšovým milosrdenstvím, Ježíšovou přítomností.“ Slova vycházejí jakoby sama ze sebe, prostupují ji skrz naskrz. Ona sama je prázdná. Neklade Božimu působení žádný odpor. Je ryzím nástrojem.

A její úsměv, o kterém prolašuje, že se stal „maskou“, kterou klamala i samotné své sestry? Ano, on vytryskl z vůle, ale z vůle po poslední radosti, ze stejné vůle, která Matku Terezu v roce 1942 přivedla k bláznivému nápadu, darovat JEMU něco pěkného. Neměla mu už co dát. Byla prázdná. Darovala mu tedy nakonec „velký úsměv“. Byl to výraz dokonalé odevzdanosti. „Modlete se, otče, abych dodržela tato dvě slova: – Ano a úsměv.“ Její úsměv nebyl falešný. Měl místo vedle její beznaděje. Nárokoval si opovážlivé právo na bytí – jako první zeleň, která prokukuje skrze sněh. Tak zůstala zachována ve vzpomínkách: jako žena, která se smála, i když – jak dneska víme – z lidského pohledu jí vůbec nebylo do smíchu. A přece nikdo od ní neodešel, kdo by si neověřil pravdivost jejích slavných slov: „Nedovol, aby někdo od tebe odešel nešťastnější, než přišel.“ O jednom si byla Matka Tereza jista: tato věta platí i o Bohu.

Z Kirche heute 10/2007
přeložil-lš

V minulém příspěvku jsme viděli, že je to láska, co lidi na cestě k Bohu očisťuje, a to již na tomto světě a zvláště v době očisťování v očistci. Bůh by však nechtěl, abychom po smrti museli procházet tímto bolestivým očisťováním. Chtěl by, abychom se ihned po smrti ponořili do nekonečného oceánu jeho lásky. Vložil to zcela do našich rukou, zda chceme nebo nechceme. Záleží to od naší lásky a od naší důvěry: *Nebudete-li jako maličci, nevejdete do Božího království* (srov. Lk 18,17). Dítě žije z důvěry ve své rodiče. Nepočítá, nepochybuje, nesoudí a neodsuzuje. Svěřuje se do bezpečí a péče svých rodičů. A stále se drží v jejich blízkosti. To by Ježíš chtěl také od nás. Toto dětství u Boha nám zářivým způsobem ukázala svatá Terezička z Lisieux, která je učitelkou Církve pro 3. tisíciletí. Její cesta je hrdinská královská cesta do nebe, bez bolestné zastávky v očistci. Protože ten, kdo již zde na zemi žije radikálně v Boží lásce, ten je již zde na zemi svým způsobem v nebi a smrt mu jen dokořán otevře oči. Jedné spolusestře Terezie řekla:

Bůh chce lásku a důvěru

„Vy nemáte dostatek důvěry, vy máte příliš velký strach z dobrého Boha. Ujišťuji vás, že ho to zarmucuje. Nesmíte se bát očistce kvůli tomu, co je tam třeba vytrpět, ale musíte žádat, abyste tam vůbec nemusela přijít, a tak dělat radost Bohu, který jen velice nerad trestá. Jakmile se snažíte, abyste se mu ve všem líbila a máte v něho neotřesitelnou důvěru, očisťuje vás v každém okamžiku ve své lásce a nenechá ve vás žádný hřích. A pak si můžete být jista, že do očistce nepřejdete.“

Svatá Terezie od Ježíška byla génie a mučednicí lásky. Byla žačkou svatého Františka Saleského, „teologa lásky“. Jak napsal E. J. Lajeune OT, byla snad nejvěrnější žákyní tohoto učitele

lásky. Proto nelze její spisy a spisy sv. Františka nikdy dostatečně doporučovat.

Nyní namítneme: „Ale Bůh je také spravedlivý!“ Ano, a kdo by o tom pochyboval? Když však nasloucháme světcům a mystikům, kteří měli obzvláště omilostněný vztah k duším v očistci a dokonce tam mohli nahlednout, pak nás napadne, jak naléhavě se zde mluví o nekonečné Boží spravedlnosti, která až děsí. Tak A. N. Lindmayerová nám říká:

Duše v očistci mi ukázaly, že v tomto jiném světě se všechno jinak počítá a zkoumá, a v tomto životě to těžko můžeme pochopit. Já sama jsem se často divila, jak je to možné, že v očistci se musí zdržet tak dlouho tolik duší, o kterých si myslíme, že už dávno jsou v nebeských radostech.

„Jak soudíte, tak budete souzeni“

Nestojí to v příkrém protikladu k tomu, čemu nás učí Terezie z Lisieux? Ne, v žádném případě. Je tomu tak: člověk, který jde v tomto životě „malou cestou“, cestou hrdinné a pokorné důvě-

»Vracej se často do očistce!«

ry dětství, cestou radikální chudoby před Bohem, který je zcela proniknutý vědomím: „Sám od sebe jsem ničím, za všechno, co jsem a co mám, děkuji milosrdné Boží lásce“ – takový člověk už nepatří sám sobě, nýbrž je zcela proniknutý a nesený láskou k Bohu. Patří k těm, o kterých Ježíš říká: *Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha* (Mt 5,8). Tato duše hned při smrti jde ze smrtelné postele přímo do nebe, protože tyto duše prožívají již zde na zemi mučednickou touhu, ono často až nesnesitelné utrpení, které tyto duše tak nevýslovně trápí: „Umírám touhou po Tobě!“ Tento vzdech se táhne celým Deníkem svaté Faustiny a můžeme říct, že se táhne životem všech skutečně milujících lidí, všech světců, především sv. Terezičky. Tato touha odloučení od Boží lásky je očistným ohněm v tomto životě, očistcem zde na zemi.

Kdo nejde po této cestě radikální lásky, tohoto „mučednické lásky“, kdo nechce přijmout toto pozvání, a bohužel zkušenost ukazuje, že těch, kteří ji nastupují, je velice málo, jak je to zřejmé i z evangelia, ten Terezičku nemůže pochopit a bude dávat v životě ve svých soudech přednost Boží spravedlnosti. *Jak soudíte, tak budete souzeni* (Mt 7,2). To je odpověď na otázku, proč na onom světě se všechno jinak počítá a zkoumá, a v tomto životě to těžko můžeme pochopit. Z tohoto pohledu mů-

žeme také lépe porozumět Ježíšovu odpověď na otázku: *Pane, je málo těch, kteří budou zachráněni? Ježíš jim řekl: Snažte se ve všech sil vcházet úzkými dveřmi. Říkám vám, mnoho se jich bude snažit vejít, ale nebudou moci* (Lk 13,22-24).

Dveře jsou těsné pro ty, kteří nepřicházejí jako Boží děti. Protože děti jsou malé a drobné a snadno projdou úzkou brankou. Ale ti, kdo jsou tuší a s „balíkem“ svých vlastních závislostí, ti sotva vstříčí dovnitř hlavu.

I když spisy a vidění světců popisují očistcový oheň vždy jako očisťování, které už nepřipouští žádnou větší možnou bolest (nemáme důvod o tom pochybovat), zůstává přece očistcový oheň místem Boží milosrdné lásky. Protože ty duše, které se zde nacházejí, jsou zachráněny pro věčnou lásku a radost. „Bůh je ryzí milosrdenství (říká sv. Kateřina z Janova) a jde nám vstříc s otevřenou náručí, aby nás přijal do své slávy. Světice také popisuje, že tyto duše chápou svůj „trest“ jako ryzí milosrdenství, aby zadostučinily Boží spravedlnosti.

Když se sestra Faustyna jednou modlila za zemřelého, zeptala se jich: *Jistě jste velice šťastné?* Uslyšela tuto odpověď: *Jsmo šťastné v té míře, v jaké jsme splnily Boží vůli.*

Zde se velice hodí slovo svatého Františka Saleského: „Můj Teotime, duše, které jsou v očistci, jsou tam nepochybně kvůli svým hříchům, kterých litovaly a které si nade všechno oškliví. Pokoření a utrpení, které jim zůstalo a které je zdržuje na tomto místě, kde jsou dočasně zbaveny radosti a blažené lásky v nebi, snášejí plné lásky a zpívají plné zbožnosti píseň božské spravedlnosti: *Spravedlivý jsi, ó Pane, a tvůj soud je bez chyby*“ (Ž 118,137) (Teotim, II, IX, 7).

Z-sks-42/2007 přeložil -lš-

ZALOŽENA NADACE EDITY STEINOVÉ

V Kolíně nad Rýnem byla založena nadace Edity Steinové pod záštitou kolínského arcibiskupství a karmelitánského kláštera Panny Marie Královny míru. Nadace chce přispět ke studiu a uchování spisů Edity Steinové. Jak sdělilo tiskové středisko arcibiskupství, rukopisy Edity Steinové představují 25 000 listů. V tomto díle pojednává svatá karmelitánka o filozofických, antropologických, pedagogických a duchovních otázkách. Sebrané spisy budou vydány v 26 svazcích a budou pořízeny i jejich překlady. Všechny stránky budou uloženy rovněž na mikrofilmu. Brzy bude archiv zpřístupněn vědecké veřejnosti.

Nejpádnější argument

Po nedlouhém období, kdy jako by se zdálo, že nadchází konec éry pozitivismu a agnosticismu, vyznavači bezbožectví jako by se obávali o svou budoucnost, mobilizují své síly a opět zvedají své hlavy. Největším trnem v oku je jim nadále katolická církev a její nauka. Ateistická propagace s oblibou suverénně a bez důkazů sebejistě tvrdí, že tato dvoutisíciletá instituce svým mravním učením poškozují jedince i společnost. Nemohou-li ji definitivně odstranit, snaží se ji všemožně diskreditovat, např. zveličováním jejích hříchů a šířením populistických historických polopравd a fikcí. Média jim k tomu poskytují široké pole působnosti a masy nemyslicích konzumentů jim rády přitakají. Za svůj pevný opěrný bod pokládají nyní nevěrci hlavně vědecky se tvářící evolucionistické dogma o všemohoucnosti náhody a věčnosti vyvíjející se hmoty. Vysmívají se náboženství pro jeho údajně nevědecký metafyzický charakter, ale zcela jim uniká, že je to právě evolucionistický mýtus o vzniku světa na základě náhody, který se zcela vymyká z hranic vědy a zůstává pouhou oportunistickou fikcí.

Ateismus má své horlivé apoštoly. Mezi nimi vyniká biolog Richard Dawkins, který dal své vědecké renomé zcela do služeb protináboženské propagandy a tvrdí o náboženství, že jsou to výmysly, které si lidé vytvářejí, aby se cítili spokojeni, a které se šíří jako nebezpečný počítačový virus. Ve skutečnosti je tomu tak, že se agnostická skepse pokouší obvinít právě náboženství ze svého vlastního hříchu. To její zastánci a vyznavači by chtěli posilovat spokojenost člověka tvrzením, že nemusí uznávat nikoho, před kým by se měl zodpovídat ze svých myšlenek, slov a skutků. Daří se jim také proto, že v současné době, kdy klíčová místa ve vědě i v politice zaujali odchovanci revoluce '68, zapojují se do šíření proticírkevních

a protináboženských názorů a postojů promyšleně i mocenské nástroje. Je až neuvěřitelné, jak se právě z boje o lidská práva a lidskou svobodu mohl stát rafinovaný a účinný nástroj na potlačování lidských práv a svobod. Náboženství má už právo na existenci jen jako mrtvé náboženství, které žádná práva neuplatňuje. Systematický mediální útok na podvědomí lidí dosáhl totiž už takového stupně převýchovy mas, že ani jinak rozumně uvažující lidé nejsou schopni rozpoznat pravdu od lži a vidět, v čem je to všechno přímo absurdní.

Robert Dawkins argumentuje tvrzením, že zatímco věda se ustavičně vyvíjí a rozvíjí, náboženství stále více zakrňuje. Vědecké a technické poznatky a možnosti rostou jistě závratně a takřka geometrickou řadou, ale přitom je třeba mít na paměti, že všechny poznatky a možnosti jsou samy o sobě něčím mrtvým, pokud je neuplatní a nevyužije náležitě vzdělaný a odborně připravený člověk. A k jeho přípravě a kompetenci patří nejen potřebná míra znalostí a technologické dovednosti, ale také přiměřená morální vyspělost a uvědomělost. Letadlo, které překonává rychlost zvuku, potřebuje mnohem dokonalejší řídicí systém, než jakým byly vybaveny první létající stroje bratří Wrightů. Pokud si věda tak pyšně zakládá na své vyspělosti a technologické vynalézavosti, že pokládá za zbytečné respektovat také pro existenci člověka nezbytné morální zákony a pravidla, pak vlastně připomíná spíše nestvůru, ve které to nejpodstatnější a nejlidštější zakrnělo, takže se řítí do propasti. Bez znalostí všech souvislostí a důsledků se lidské vědění stává pro člověka sebevražednou zbraní, která se vymyká jeho kontrole. Necítíme se při vši naší vyspělosti daleko více ohroženi než naši předkové před sto lety?

A jak je tomu s pokrokem jediného pravého náboženství? Zůstalo stát na úrovni, kterou mu vtiskli první křesťané před dvěma tisíciletími? Je sice pravda, že Boží zjevení skončilo smrtí posledního apoštola, ale touto smrtí neskončilo naše poznávání jediného pravého náboženství. Kdyby tomu tak bylo, k čemu by nám byli církevní Otcové, učitelé Církve a zástupci světců? Zjevení je tak obsažný dar a poklad, že ještě ani po dvou tisíciletích beze zbytku nevíme, co všechno v tomto pokladu máme. To jen modernisté nebo ještě lépe modernizátoři místo prohlubování a objevování Boha a jeho tajemství zahájili sekularizovanou nivelizaci víry do roviny malých lidských měřítek. Deformují si tak náboženství podle vlastní míry jako kdysi saduceové a zákoníci, kteří do Božího království nevstoupili, a těm, kteří chtěli vstoupit, zabránovali.

A právě v takové době, kdy se nám zdá, že jsme zatlačováni do kouta a ocitáme se ve slepé uličce, dává nám Bůh do rukou své pádné argumenty: otevírá před námi novým způsobem svou velikost a slávu na svých svatých, abychom na jejich příkladě znovu promysleli a objevili pravou velikost náboženství, které nám zjevil, a důstojnosti, které se nám dostává.

Pokorná služebnice chudých z Kalkaty, aniž by vedla diskuse s panem Dawkinsem, vyvrátila od základů všechnu jeho argumentaci. Náboženství jako pouhý výmysl, který má přispět ke spokojenosti, sotva by ji přimělo k tak heroickému životu, jaký musela ocenit i porota pro udělování Nobelovy ceny, která rozhodně nepatří k ctitelům náboženství. Matka Tereza žila život zbavený této jeho „podstaty“, a přece to byl život v nejvyšší míře plodný. Byl to život nejryzejší lásky právě proto, že byla zbavená jakéhokoliv sebeuspokojení, bez kterého si tento svět lásku ani neumí představit.

Poznala, že Ježíš je hoden nejvyšší lásky, a zavázala se, že mu

nic neoděpře. Ježíš ji vzal za slovo. On od ní požádal doslova všechno. Čím vroucnější a větší byla její láska, s jakou se mu odevdala, tím bolestnější byla pro ni skutečnost, že Milovaný jako by tuto lásku vůbec neopětoval. Již dříve bylo mnoho těch, kteří se Ježíši nabídli za obět. On je přibral ke svému utrpení na kříži a tuto jejich spoluúčast nejednou dokumentovaly evidentní rány a utrpení, které s ním sdíleli a prožívali. Ale mladá řeholnice z Albánie si dala ještě vyšší cíl a podmínku: chtěla Ježíše milovat tak, jak ho ještě nikdo nemiloval. Vzala si tedy s sebou na kříž tak, jak dosud nikoho. Jeho největším utrpením totiž nebylo zbitčované, žízň vyprahlé tělo s proraženými údy, které stahovaly nevýslovné křeče a znemožňovaly dýchání. Jeho největší utrpení se odehrávalo uvnitř jeho duše, neboť Ježíš neobětoval na kříži Otci jen své tělo a krev, on obětoval všechno, i svou duši a své božství. Boží Syn tak přijal stav nejkruťější opuštěnosti a zavržení od Otce.

Ježíš respektuje dokonale naši svobodu a chce od nás jen tolik, kolik mu dovolíme. Matka Tereza mu dovolila všechno. Přibral ji tedy k svému vrcholnému utrpení a uzavřel ji do své zvrženosti a bezvýchodné opuštěnosti, a to nikoliv na tři hodiny, ale na půl století, to je takřka půl milionu hodin. Matka Tereza neprožívala svou mystiku někde ve skrytu své cely, nýbrž na ulicích Kalkaty. Nenazírala svého Ježíše v mystických viděních, ale v kruté realitě svých umírajících a strádajících chudáků. Toto své dobrovolné mučednictví prožívala v největší skrytosti.

Když chtěla milovat Ježíše tak, jak ho ještě nikdo nemiloval, jistě nemyslela ve své pokoře, že by svou láskou chtěla předčít i Matku Boží Pannu Marii. Ale právě tato její duchovní zkušenost nám přiblížila to, co také zůstalo před námi skryté a co zjevil Ježíš o své Matce Conchitě Armidě teprve před sto lety.

Pokračování na str. 15

Ne 11. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (18) 8.10 Na koberečku (31) 8.25 Letecké příběhy (1. díl) - Malí záchranáři 8.35 Hawaii 9.30 Děti z Nyumbani (P) 9.45 Pro víta mundi (53) - Jan Tomíček 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava s Biskupským gymnáziem v Ostravě (L) 11.53 Z pokladů duše 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Tandem kvíz (16) 12.50 Hornolidečsko: Francova Lhota 13.00 Vysílací přestávka se zvukem Proglasu 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Lumen 98 16.35 Hlubinami vesmíru (10) 17.30 Na misijních cestách s kardinálem Tomkem (3) 18.10 Ježíš - království bez hranic (26/26) (P) 18.35 Děti na nás hledí po 18 letech 19.00 Cesty za poznáním: Arabská poušť Safari 19.25 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 19.45 Norsko (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (454) (P) 20.35 Pocta českým světcům II. - Vokálně instrumentální koncert (záznam) (P) 21.35 Misijní magazín (16) 22.40 Hawaii 23.30 Noemova pošta (listopad) (R) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 12. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Druhá šance 8.30 Na koberečku (31) 8.45 Čteme z křesťanských periodik 8.55 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Den církve 9.45 Cesty za poznáním: Esovision 10.15 Octava dies (454) 10.45 Tandem kvíz (16) 11.20 Norsko 11.40 Letecké příběhy (1. díl) - Malí záchranáři 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro víta mundi (28) - Ing. Vít Janků 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Pláč uprostřed ticha 16.40 Na větrné hůrce 17.05 Exit 316 (10. díl): Závislost 17.25 Hornolidečsko: Francova Lhota 17.35 Baterka (8) 18.05 Druhá šance 18.35 Letecké příběhy (2. díl) - Větrelec 18.50 Cesty za poznáním: Esovision 19.15 Křižovatky (9) - Aleš Jaluška 19.40 Děti z Nyumbani 20.00 Z pokladů duše 20.05 Kuba (P) 21.00 Na koberečku (31) 21.20 Atlas Charity: Svibice, klub pro seniory 21.25 Přírodní krásy Ameriky (1/13) 21.55 Noční univerzita: Josef Lux na Setkání mládeže na Svaté Hoře 1999 22.25 Octava Dies (454) 23.00 Lumen 98 23.25 Pocta českým světcům II. - Vokálně instrumentální koncert 00.35 Cesty za poznáním: Esovision 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 13. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Kuba 8.55 Pro víta mundi (28) - Ing. Vít Janků 9.40 Cesty za poznáním: San Francisco 10.10 Noemova pošta (listopad) 11.40 Letecké příběhy (2. díl) - Větrelec 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pocta N. Paganinimu 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Lumen 98 16.30 Pro víta mundi (53) - Jan Tomíček 17.15 Křižovatky (9) - Aleš Jaluška 17.40 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 18.05 Dětská televize (říjen 2007) 18.35 Letecké příběhy (3. díl) - Strašidlo 18.50 Děti z Nyumbani 19.05 Léta letí k andělům (9) - P. ThLic. Gereon Tomáš Biňovec, OPraem 19.30 Přírodní krásy Ameriky (2/13) 20.00 Z pokladů

duše 20.05 Misijní magazín (16) 21.05 Na misijních cestách s kardinálem Tomkem (4) (P) 21.40 Hornolidečsko: Francova Lhota 21.50 Exit 316 (10. díl): Závislost 22.10 Tandem kvíz (16) 22.45 Hlubinami vesmíru (10) 23.45 Pro víta mundi (28) - Ing. Vít Janků 00.30 Octava dies (454) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 14. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Atlas Charity: Svibice, klub pro seniory 8.10 Druhá šance 8.40 Hlubinami vesmíru (10) 9.40 Exit 316 (10. díl): Závislost 10.00 Cesty za poznáním: St. Petersburg 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 12.00 Z pokladů duše 12.05 Na větrné hůrce 12.25 Děti z Nyumbani 12.40 Lumen 98 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Noční univerzita: Josef Lux na Setkání mládeže na Svaté Hoře 1999 16.35 Norsko 16.50 Pláč uprostřed ticha 17.20 Štúdio AHA! (8) 18.05 Cesty za poznáním: St. Petersburg 18.15 Exit 316 (11. díl): Sex (P) 18.35 Mašinky (10. díl) 18.45 Jsme živé kameny (P) 19.15 Pro víta mundi (53) - Jan Tomíček 19.55 Z pokladů duše 20.00 Křižovatky (9) - Aleš Jaluška 20.30 Kuba 21.30 Atlas Charity: FEST Rom 2006 21.35 Hornolidečsko: Horní Lideč 21.45 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Den církve 22.35 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 00.05 Tandem kvíz (16) 00.40 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 15. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Na větrné hůrce 8.25 Atlas Charity: FEST Rom 2006 8.35 Dětská televize (říjen 2007) 9.00 Noční univerzita: Josef Lux na Setkání mládeže na Svaté Hoře 1999 9.30 Cesty za poznáním: Esovision 10.00 Přírodní krásy Ameriky (2/13) 10.35 Kuba 11.25 Hornolidečsko: Horní Lideč 11.40 Letecké příběhy (3. díl) - Strašidlo 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Jsme živé kameny 12.35 Přírodní krásy Ameriky (2/13) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Svatý František Xaverský a misie jezuitů 17.00 Druhá šance 17.25 Pláč uprostřed ticha 18.00 Tandem kvíz (17) (P) 18.35 Letecké příběhy (4. díl) - Nečekaná koupel 19.05 Jsme živé kameny 19.30 Octava dies (454) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro víta mundi (54) - Lucie Pracná (P) 20.50 Cesty za poznáním: Esovision 21.15 Druhá šance 21.40 Křižovatky (9) - Aleš Jaluška 22.05 Atlas Charity: FEST Rom 2006 22.10 Čteme z křesťanských periodik 22.25 Exit 316 (11. díl): Sex 22.45 Na větrné hůrce 23.15 Noemova pošta (listopad) 00.45 Na koberečku (31) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pá 16. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Křižovatky (9) - Aleš Jaluška 8.30 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 8.50 Jsme živé kameny 9.15 Misijní magazín (16) 10.20 Cesty za poznáním: San Francisco 10.50 Na koberečku (31) 11.05 Druhá šance 11.40 Letecké příběhy (4. díl) - Nečekaná koupel 11.50

Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Ježíš - království bez hranic (26/26) 12.30 Tandem kvíz (17) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 17.30 Jsme živé kameny 17.55 CHKO Blanský les - Vyšenské kopce 18.15 Exit 316 (11. díl): Sex 18.35 Letecké příběhy (5. díl) - Pokažená hra 18.45 Kuba 19.35 Pláč uprostřed ticha 20.00 Z pokladů duše 20.05 FIAT LUX (P) 21.00 Na větrné hůrce 21.30 Cesty za poznáním: San Francisco 22.00 Misijní magazín (16) 23.05 Noční univerzita: Josef Lux na Setkání mládeže na Svaté Hoře 1999 00.00 Přírodní krásy Ameriky (2/13) 00.35 Octava dies (454) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

So 17. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (19) 8.10 Štúdio AHA! (8) 8.55 Ježíš - království bez hranic (26/26) 9.20 Cesty za poznáním: Stockholm (P) 9.45 Čteme z křesťanských periodik (P) 9.55 Baterka (8) 10.25 Tandem kvíz (17) 11.00 Pro víta mundi (28) - Ing. Vít Janků 11.45 Mašinky (11. díl) 11.55 Malé biblické příběhy (19) 12.05 Přírodní krásy Ameriky (2/13) 12.35 Na větrné hůrce 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům (10) - sochař Václav Česák 16.25 Pláč uprostřed ticha 17.00 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Den církve 17.50 Národní park Podyjí - povodí Klaperova potoka (P) 18.10 Dětská televize (říjen 2007) 18.35 Mašinky (11. díl) 18.45 Děti z Nyumbani 19.05 Cesty za poznáním: Stockholm 19.30 Vykročíme z mlhy (P) 20.00 Malé biblické příběhy (19) 20.05 Když jde o život (P) 20.35 Křižovatky (9) - Aleš Jaluška 21.00 Exit 316 (11. díl): Sex 21.20 Jsme živé kameny 21.50 Kuba 22.40 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet, OCarm - Eucharistie, plod kříže (P) 23.20 Na koberečku (31) 23.40 Národní park Podyjí - povodí Klaperova potoka 00.00 Pocta N. Paganinimu 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Ne 18. 11.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (20) 8.10 Na koberečku (31) 8.25 Letecké příběhy (5. díl) - Pokažená hra 8.35 Kuba 9.30 Pod klíčem a křížem 9.45 Pro víta mundi (54) - Lucie Pracná 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě s farností Mysločovice (L) 11.53 Z pokladů duše 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Tandem kvíz (17) 12.50 Hornolidečsko: Horní Lideč 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Jsme živé kameny 16.35 Hlubinami vesmíru (10) 17.30 Na misijních cestách s kardinálem Tomkem (4) 18.05 Malé biblické příběhy (20) 18.10 Robin Hood 19.10 Když jde o život 19.35 Čteme z křesťanských periodik 19.45 Wings of Gipsy (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava Dies (455) (P) 20.35 Večer norské hudby ke 100. výročí úmrtí E. H. Griega (P) 21.35 Misijní magazín (16) 22.40 Kuba 23.30 Noemova pošta (listopad) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Poselství Královny míru

Drahé děti! Bůh mě z lásky poslal mezi vás, abych vás vedla na cestu spásy. Mnozí jste otevřeli svá srdce a přijali má poselství, ale mnozí se na té cestě ztratili a nikdy nepoznali plným srdcem Boha lásky. Proto vás zvu, abyste byli láskou a světlem tam, kde je tma a hřích. Jsem s vámi a všechny vás žehnám. Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!

Medžugorje, 25. 10. 2007

NEJPÁDNĚJŠÍ ARGUMENT - dokončení ze str. 13

Ani Mariina spoluvykupitelská spolupráce neskončila pod křížem či v letničním Večeřadle, ale pokračovala zde na zemi v nejintenzivnější míře: ona, nevinná a neposkvrněná, z pouhé lásky ke svému Synu a k nám, jeho bratrům a sestram, přijala ona nevyzpytatelná muka vnitřní opuštěnosti a zatracení na celou dobu od Ježíšova nanebevstoupení až do své smrti. To jsou dimenze náboženství, o kterých pan Dawkins nemá nejmenšího tušení. Ale nemají o nich tušení ani mnozí křesťané. A přece je to jediný smysl naší příslušnosti ke Kristu: abychom mu alespoň trošičku dovolili zapojit nás do svého vykupitelského utrpení. Kolik, to bude záležet na stupni naší opravdové lásky. Všechno ostatní je marnost nad marnost. -š-

SPRÁVNÝ SMĚR VÝZKUMU

Biskup Gebhard Fürst z Rottenbergu ocenil iniciativu spolkové ministryně pro výzkum Anetty Schawanové podporovat výzkum dospělých kmenových buněk s cílem najít možnosti léčení dědičných nemocí. Pokud se k tomuto výzkumu používají embryonální kmenové buňky, dostává se vědec do konfliktu svědomí, protože dochází k usmrcení lidského života.

ČÍNA

V Číně zemřel ve věku 69 let na „blíže nespecifikovanou nemoc“ biskup podzemní církve Han Dingxiang, který byl držen ve vazbě. Ve vězeních a v táborech nucených prací strávil 35 let svého života.

ANGOLA

Na 700 nových náboženských společenství čeká v Angole na to, aby se jim dostalo uznání od státu. Mnohé z nich stále pracují v ilegalitě, ale jsou důležitým činitelem v procesu smíření. Mezi roky 1987 a 2000 uznal stát 84 nových náboženských společenství. *Kath-net*

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

Ježíš jim řekl: „Lidé tohoto světa se žení a vdávají. Ale ti, kdo budou uznáni za hodné dosáhnout onoho světa a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Už přece nemohou zemřít, jsou totiž rovni andělům a jsou syny Božími, neboť mají účast na vzkříšení. A že mrtví budou vzkříšeni, to naznačil i Mojžíš ve vyprávění o (hořícím) keři, když nazývá Pána ‚Bohem Abrahámovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakubovým‘. On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.“

Liturgická čtení

Neděle 11. 11. – 32. neděle v mezidobí

1. čt.: 2 Mak 7,1-2.9-14

Ž 17(16),1.5-6.8+15

Odp.: 15b (Až procitnu, Hospodine, nasytím se pohledem na tebe.)

2. čt.: 2 Sol 2,16-3,5

Ev.: Lk 20,27-38

Slovo na den: Účast na vzkříšení.

Pondělí 12. 11. – památka sv. Josafata

1. čt.: Mdr 1,1-7

Ž 139(138),1-3.4-6.7-8.9-10

Odp.: 24b (Veď mě, Hospodine, cestou odvěkou!)

Ev.: Lk 17,1-6

Slovo na den: *Odpusť mu!*

Úterý 13. 11. – památka

sv. Anežky České

1. čt.: Mdr 2,23-3,9

Ž 34(33),2-3.16-17.18-19

Odp.: 2a (Ustavičně chci velebit Hospodina.)

Ev.: Lk 17,7-10

Slovo na den: *Obsluhuj mě.*

Středa 14. 11. – ferie

1. čt.: Mdr 6,1-11

Ž 82(81),3-4.6-7

Odp.: 8a (Povstaň, Bože, suď zemi!)

Ev.: Lk 17,11-19

Slovo na den: *Tváří až k zemi.*

Čtvrtek 15. 11. – nez. pam. sv. Alberta Velikého

1. čt.: Mdr 7,22-8,1

Ž 119(118),89.90.91.130.135.175

Odp.: 89a (Navěky, Hospodine, trvá tvé slovo.)

Ev.: Lk 17,20-25

Slovo na den: *Boží království je mezi vámi.*

Pátek 16. 11. – nez. pam. sv. Markéty Skotské nebo sv. Gertrudy

1. čt.: Mdr 13,1-9

Ž 19(18),2-3.4-5

Odp.: 2a (Nebesa vypravují o Boží slávě.)

Ev.: Lk 17,26-37

Slovo na den: *Své věci.*

Sobota 17. 11. – památka sv. Alžběty Uherské

1. čt.: Mdr 18,14-16; 19,6-9

Ž 105(104),2-3.36-37.42-43

Odp.: 5a (Pamatujte na divy, které učinil Hospodin. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Lk 18,1-8

Slovo na den: *Zastaň se mě proti mému odpůrci!*

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	11. 11.	12. 11.	13. 11.	14. 11.	15. 11.	16. 11.	17. 11.
Antifona	1136	1708	1741	1181	1197	1213	1768
Žalm	784	786	786	784	784	784	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1708	1314	1182	1198	1213	1769
Antifony	1137	1151	1167	1183	1198	1214	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1710	1743	1186	1201	1217	1770
Antifona k Zach. kantiku	725	1710	1315	1186	1202	1218	1780
Prosby	1140	1711	1744	1186	1202	1218	1771
Záv. modlitba	725	1589	1315	1187	1590	1591	1592
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1221	1236
Záv. modlitba	725	1159	1175	1191	1206	1222	1236
Nešpory:							
Hymnus	1132	1145	1714	1315	1192	1207	807
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1208	808
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1717	1749	1196	1211	810
Ant. ke kant. P. M.	725	725	1717	1316	1196	1211	726
Prosby	1135	1149	1718	1750	1196	1211	811
Záv. modlitba	725	725	1589	1315	1197	1590	726
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Prodejna na Dolním nám. v Olomouci bude otevřená v roce 2007 o těchto sobotách: 10. 11. • 1. 12. • 8. 12. • 15. 12. • 22. 12.

NA MINUTU S VILIAMEM JUDÁKEM

Ze slovenštiny přeložila Michaela Houšková

Adventní a vánoční zamyšlení nitranského biskupa V. Judáka jsou pro čtenáře vhodnou inspirací, aby prožili svátky Božího sebedarování opravdu křesťansky a stali se věrohodným znamením jejich poselství.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 114 x 165 mm, 112 stran, 99 Kč

VÁNOČNÍ PROMLUVY

Joseph Ratzinger • Z němčiny přeložila Zdeňka Michlová

Devět vánočních promluv kardinála Ratzingera z let 1977–1994. Jde o myšlenkově i duchovně bohaté homilie, zaměřené na dobu od narození Ježíše Krista až po jeho křest.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115 x 180, 72 stran, 99 Kč

VZÝVÁNÍ JEŽÍŠOVA JMÉNA

Mnich východní církve • Z angličtiny přeložila Ludmila Edith Lamačová

Člověk je kolikrát v situaci, že se v modlitbě nezmůže na víc než na úpěnlivé volání „Ježíši! Ježíši!“ nebo „Pane Ježíši Kriste,

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115 x 180, 128 stran, 129 Kč

Synu Boží, smiluj se nade mnou!“ Takovému vyzvání Ježíšova jména říkájí pravoslavní křesťané Modlitba Ježíšova (i když ve skutečnosti jde o modlitbu k Ježíši) a je to modlitba velice důležitá. Vždyť s Ježíšovým jménem v srdci a na rtech lze meditovat prakticky všude a za všech okolností. Tato kniha, kterou bychom mohli nazvat také malou školou modlitby, ukazuje, jak v naší uspěchané době žít opravdu duchovně.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115 x 180, 64 stran, 79 Kč

SÍLA PŘÍMLUVNÉ MODLITBY

Kateřina Lachmanová

Někdy máme pocit, že modlit se za druhé a za svět je ta nejméně efektivní služba, jakou člověk může konat. Ale přímělná modlitba je silná duchovní zbraň, jejímž prostřednictvím se v neviditelné sféře odehrává duchovní boj, jehož ovoce se svým časem projeví viditelným způsobem. Přímělná modlitba je rovněž projevem naší víry v Boha a lásky k bližnímu. O tom všem a mnoha dalších aspektech přímělné modlitby hovoří ve své knize K. Lachmanová.

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
 Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
 Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
 147/2002
 P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz>; knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnická 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.